

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Nr. 20(840) XXIII m. (15 ct.) MONTREAL, 1963 m. GEGUŽĖS-MAY 15 d. * INDEPENDENT LITHUANIA * LITHUANIE INDEPENDANTE * Postage paid at Lachine, P. Q.

Vakarai dar nepajėgia susitarti MASINŲ FONDO VAJUS

- ★ Netikrumas labai kenkia
- ★ Kyla itin rimtos problemos
- ★ Ateitis ne be vilties...

Praejusi savaitė politikoje neišryškino beveik nieko nauja.

POLITINIŲ KITIMŲ RAI DA BEVEIK VIŠAI SUSTOJO,

netekusi aiškaus veido, išskyrus faktą, kad komunistai eina pirmyn.

Taip, susidaro pavojinga padėtis, kuria naudojasi tas, kas yra veiklesnis. Veiklesni ir naudojasi pritylimų metu, planuodami naujusėjimus.

Rusijos diktatūra „bovija“ savo naująjį satelitą ir „pensi ninką“ — Fidel Castro. Ji bo vija visomis priemonėmis. Lai kė Maskvoje ilgesnį laiką, da bar išvežė parodyti „respubli kas“. Kazachstanas diktatorių sutiko taip pat „iškilmingai“, kaip ir Maskva.

AMERIKA ATSIDURĖ LA BAI NEMALONIOJE PADĖTYJE.

Nes Kubos diktatorius da bar šaiposi iš Amerikos drau ge su Chruščiovu.

Kuboje, kaip teigia žinovai, dabar yra apie 70,000 Rusijos kariuomenės ir 1,000 raketų. Amerika tuo būdu apgautą vi su 100 procentų. Tai yra efek tingiausias pavyzdys, kaip lai mėtojas tampa pralaimėtoju, jeigu nesugeba išnaudoti mo mento.

Chruščiovas Kubos krizės metu buvo paklupdytas ir pra šė pasigailimas.

Kennedy turėjo savo ranko se, ne perdėtai galima pasaky ti, ne tikėtai Kubos likimą, bet pačios Sovietų Rusijos dikta tūros, bent jau Chruščiovo li kimą, savo rankose, ir galų ga le.

AMERIKA PRALAIMĖJO VISIŠKAI.

Ivykiai, neišnaudojus mo

mento, pasisuko visiškai prie šinga kryptimi.

Kuba dabar jau tapo tikru pavojaus židiniu visai Pietų Amerikai, jos Centru, o ir pa čioms Jungtinėms Amerikos Valstybėms, nes Rusija prie pat Amerikos bazės Kuboje, Gvantanamo, jau stato savo bazę prieš Ameriką.

Maža ir to, KUBA GAVO HAITI DIKTATORIAUS PASIO LYMĄ PASTATYTI BAZĘ HAITI VALSTYBĖJE.

Visiems gi aišku, kad Ku bos bazė Haiti saloje, tai ir yra Rusijos bazė prieš Ameri ką...

Susipratimo Europos su Amerika klausimas dabar yra pats aktualiausias. Nesusipra ti mas, kuris ligšiol viešpatauja, yra pats pavojingiausias.

AMERIKA PRISIBIJO EUROPOS, O EUROPA NEPASITIKI AMERIKA.

Iš to kyla visi nesusiprati mai.

Amerika mano, kad Euro pa, turėdama atominis gink lus, gali mestis į avantiūrą ir pradėti karą su Rusija.

Europa gi, turėdama Ku bos ir kt. Pavyzdžius, negali pasitikėti Amerika. Atrodo, kad tokiu atveju valstybių „viršūnėms“ reikėtų susėsti prie vieno stalo, išsiaiškinti ir susitarti. Deja, prie to nepriei nama.

Tuo tarpu BENDRIEJI PAVOJAI KYLA LABAI GRĖSMINGAI.

Ir jie vystosi nesustojamai. Italijoje komunistų laimėji mai rinkimuose kelia susirūpi nimą.

Laose komunistai pasiryžę

KAS NAUJA KANADOJE

KANADOS MINISTERIO PIRMININKO

kelionė į Londoną užsibaigė tragišku išgyvenimu. Kai Pe arsono lėktuvas, grįždamas iš Londono, buvo virš Montrea lo, pilotas gavo žinią iš Otta wos, kad lėktuve gali būti pa dėta pragaro mašina... Žino ma, tuojau buvo pranešta mi nisteriui pirmininkui. Bet ne buvo išieities ir teko baigti ke lionę į Ottawą, kur lėktuvas leidosi visu atsargumu, o aero drome buvo pasiruošta susi durti su sprogimu. Laimei, tai buvo blefas. Patikrinus lėktu vą, nieko nerasta.

Tuo tarpu Pearson apie pa simatymą su Anglijos valdžia tiek pasakė, kad pasimatymas

buvo naudingas, ir kad teksią kalbėtis dėl ekonominių san tykių ir saugumo reikalų.

KANADOS MIN. PIRMI NINKAS PAS JAV PREZIDENTĄ

Sugrįžęs iš Londono, L. Pe arson po kelių dienų išskrido į JAV, kur prezidento vasar vietėje, Hyannis, buvo sutik tas ir kalbėjosi su Kennedy.

Kol kas pasikalbėjimo de talės neskelbiamos, bet neabe jotina, kad pasikalbėjime bu vo paliesti visi JAV ir Kana dai svarbūs klausimai: ir gy nybos, prekybos ir kt.

laimėti ir Chruščiovas vietoje laikėsis savo žodžio, duoto La oso neutralumo naudai, džiaugiasi komunistų laimėjimais ir net kaltina Ameriką neutralu mą sužalojus...

Kennedy valdžia vis dar ne nori suprasti, kad

KOMUNISTAI EINA PIRMYN FIZINĖS JĖGOS PAGALBA.

Ne propagandos, ne idėjos priemonėmis. Fizinė jėga vis ką nulemia.

Mao Tse-tung šį faktą vie šai iškėlė, kaltindamas Chruščiovą už koegzistenciją. Mao sako: Komunistai niekur yra valia nelaimėję, o ką yra lai męję, tai arba perversmais ar ba karu.

Žmonijai daugėjant, netu rint bendros vieningos organi zacijos, kuri koordinuotų kul tūrinį veikimą ir socialinę pa žangą,

TARPTAUTINIUSE SAN TYKIUSE SUSIDARO „DRUMSTO VANDENS“ SĄLYGOS,

kuriomis naudojasi apskres nieji bei veiklesnieji.

Brazilijoje jau vyskupai pa sisakė už socialines, ypač že mės reformą, bet komunistuo jančiojo prezidento valdžia, siekdama savo tikslų, reformų daryti nesiruošia.

Argentinoje vyksta atkakli kova už demokratijos išlaiką mą: prieš peronizmą ir su juo bendradarbiaujanti komuniz mą. Dėl to įvyko kabineto kri zė.

Turkijoje keistai rutuliojasi įvykiai.

NEPASITENKINIMAS PERVERSMINE VALDŽIA

auga. Masės žmonių demons truoja už nuverstąjį presiden tą Inonu.

Irakui po perversmo pasu kus arabų sąjungos kryptimi, Maskva nepasitenkinimą rei škia kurdama Irako kurdus ir dabar jau remdama Kuvei to priėmimą į Jungtines Tau tas kaip savarankiškos valsty bės, kam anksčiau priešinosi.

KITOS ŽINIOS

— Trys Amerikos nariai pa bėgo į rytinę Vokietiją, vie nas kapitonas, kuris esąs lietu vis — Svenson.

— JAV įsakė laivynui į Haiti neįleisti Kubos bazių.

— Saugumo taryba svarstė

N. L. Mašinų Fondo vajų tęsiamė. Esame dėkingi šiems vajeaus rėmėjams:

Abromonis Bronius,

Montreal\$10.00

Ladyga Jonas,

St. Adele en Bas,

P. Q.\$10.00

Grigaitis Alfonsas,

Sudbury, Ont.\$ 2.00

Viso naujai gauta...\$22.00

Nuoširdžiausiai dėkojame.

NL Maš. F. buvo \$11,571.00

Gauta naujų įnašų „ 22.00
Fonde dabar yra „11,593.00
Fondui užplanuota 15,000.00
Fondui dar trūksta 3,407.00
Nuoširdžiausiai dėkojame.

Būsime dėkingi visiems, kas Mašinų Fondą parems.

Valdyba.

Pastaba: Tai, kas anksčiau buvo paskelbta p. P. Barono vardu, priklauso KLB St. Cat harines apylinkei, už ką jai dė kojame.

Nuo kapitoliaus padangės

AMERIKA NEREMIA PABALTIOJ

Amerikiečių pabaltiečių ko mitetas kreipėsi į Laisvosios Europos komitetą ir JAV pre zidentą ir prašė Laisvosios Eu ropos radio siuntas išplėsti į Pabaltijo kraštus. Tai gautas toks atsakymas:

„Tenka priminti, kad Lais vosios Europos radio yra pri vati organizacija, nors apskri tai visi jos tikslai yra Ameri kos valdžios užgiriami. Be to, kaip jums žinoma, Amerikos pastangos transliavimo į Bal tijos valstybes, baruose buvo tiksliai sukoncentruotos Ame rikos balse. Suinteresuotieji šiai reikalui jautė, kad tai bus geriausias kelias ir šioje padė tyje nesama naujų aplinkybių šiai pažiūrai pakeisti“.

Padaryti žygiai ir dėl A.Allen ir P. Scott pareiškimų spaudo je, kad JAV valdžia siaurina Pabaltiečių veiklą, bet čia atsa

kymas dar negautas: ar dar delsiama, nes neturima galuti nio atsakymo, ar sąmoningai nutylima, nes tu dviejų žurna listų pranešimai tikri.

Faktinai gi Amerikos Bal so programų turinys tiek su siaurintas, kad apsiriboja tik tai sausa menkos vertės, kroni kinio pobūdžio, informacija.

AMERIKA BIJO RUSIJOS

Kai Amerikoje kilo sumany mas įsteigti prie Kongreso pa vergtųjų komitetą, tai susilai kyta nuo steigimo tuo preteks tu, kad komitetas, kuris jau dintų pačią jautriausią sovietų vietą, būtų Rusijai nemalonus ir, gali būti, dar sunkintų de rybas dėl Berlyno, kurios da bar jau kaip ir užmirštos.

Tuo pačiu pagrindu ir Ken nedy dar tvirtai neatsakė, ar jis galės apsilankyti Berlyne, kurin jį vokiečiai pakvietė.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

VĖL NAUJAS TRAUKI NYS IŠ LIETUVOS Į KAZACHSTANĄ

Vilniaus radio balandžio 8 d. žiniomis, visoje Sovietijoje įsigiję gerą vardą, pavergtos Lietuvos statybos ministerijos organizuojami traukiniai. Jais į Kazachstaną, ir kt. vietas gabenami įvairūs Lietuvos spe cialistai, jaunimas. Dabar vėl sustatytas traukinys su... klasi niais vagonais ir į Kazachsta ną būsia gabenama ne tik 200 statybininkų, bet ir įvairios sta tybos pramonės, buldozeris. Lietuvos sttybininkai, pagal radiją, Petropavlovsko srityje statysią elevatorių. E.

RYGOJE TARĖSI PABAL TIJO „IDEOLOGINIAI DARBUOTOJAI“

Rygoje buvo sukviestas Pa baltijo respublikų ideologinių darbuotojų pasitarimas — su partijos, spaudos, propagan dos pareigūnais priešaky. Bu vo suvažiavę daugiau kaip 800 pareigūnų, iš Lietuvos da lyvavo LKP CK sekr. A. Bar kauskas, Min. Tarybos Pirm. pavaduot. L. Diržinskaitė,

„Tiesos“ vyr. red. G. Zima nas ir kt. Pranešimą apie „ide ologinį darbą dabartinėmis są lygomis“ padarė Ideologinės komisijos prie Sovietų S-gos CK narys, „Izvestijų“ vyr. re daktorius A. Adžubėjus, o dis kusijose po pranešimo dalyva vo ir A. Barkauskas.

Pasitarime buvo būdingas esto V. Ranės pasisakymas apie estų emigrantų viršūnes. Dabar ir „Tiesos“ skaitytojai dar galėjo patirti, kad estai, latviai ir lietuviai „su imperia listinių valstybių ir jų žvalgy bū parama“ užsienyje turi sa

vo organizacijas, kad jų veik la koordinuojama, kad Vaka ruose esama „daugiau kaip tu zinas jungtinių Pabaltijo emi gracijos centrų“.

KAN. STANKEVIČIUS „TIESAI“ — IŠEIVIAI NE PAJĘGIA SUPRASTI TAIKOS

Apie taikos reikalus kalbė damasis su „Tiesos“ korespon dentu (bal. 4 d.) Kauno arki vyskupijos ir Vilkaviškio vys kupijos valdytojas kan. Juoza pas Stankevičius pasisakė, kad jis nuo pradžios dalyvau jęs vad. taikos gynimo sąjūdy je, o didžioji dauguma tikin čiųjų taip pat buvo įsijungusi, nors pasak kanauninko, „ne visi šį reikalą tinkamai supra to bei rėmė“ (tai vyko dėl to, kad tas sąjūdis daugiausia or ganizuojamas komunistinių or ganizacijų pasauly. — E.). „Tiesos“ atstovui kan. Stanke vičius dar nurodė, kad jam dalyvavus visuotiniame baž nyčios susirinkime Vatikane paaikšėjo, kad vadinamieji eg zilai (išeiviai) „taikos reikalo suprasti ir nepajėgia, ir nen o ri“. Dar pasidžiaugęs Popie žiaus Jono XXIII-jo įstojimu, anot kanauninko, i „taikos gy nimo sąjūdį“, jis pastebėjo, kad popiežių pasveikinę Lie tuvos katalikų bažnyčios va dovai — vysk. Petras Maže lis, Telsių vyskupijos valdyto jas, kan. J. Stankevičius, Kau no arkivyskupijos ir Vilkaviš kio vysk. vald., kan. Česl. Kri vaitis, Vilniaus arkiv. vald. ir kan. Pov. Bakšys, Kaišiado rių ir Panevėžio vyskupijų val dytojas. E.

Mielam lietuviškųjų mokyklų

Tėvų Komiteto nariui

PETRUI GIRDŽIUI,

mylimam broliui,

KAZIMIERUI GIRDŽIUI

Lietuvoje mirus,

nuoširdžią užuojautą reiškia

Montrealio Lietuvių šeštadieninių mokyklų

Tėvų Komitetas.

Mūsų mielių Talkininkų

PONŲ GIRDŽIŲ SEIMĄ,

Lietuvoje mirus

KAZIMIERUI GIRDŽIUI

nuoširdžiai užjaučia

NL Leidykla.

OTILIJAI TUMIENEI,

mirus,

gilia užuojautą nuliūdusiems,

VYRUI JONUI, DUKRAI JANINAI IR

SŪNUI STASIUI,

reiškia

Marija ir Leonas Gudai.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For loyalty to Canada!
Už ištikimybę Kanadai! For liberation of Lithuania!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash
LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLIAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.

DO 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, Quebec, Canada.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje \$ 5.00 Canada \$ 5.00
Amerika ir P. Amerika. \$ 5.50 America & S. America \$ 5.50
Visur kitur \$ 6.00 Other Countries ... \$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenum. arba sml. pašto ženklais).
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

O vis dėlto?..

„NESIBAIGIANČIU“ VAJAUS REIKALU

Biznieriškuose mūsų kraštuose — Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir Kanadoje, — kurios biznieriškumo prasme nedaug kuo skiriasi vienas nuo kito, kažkas juokauda mas yra pasakęs: „Sunku yra sutelkti pirmąjį milijoną dolerių, o paskui jau reikalauja eina savo keliu“.

Tegul ir juokaujant taip pasakytą, bet pasakyta didelė tiesa, pagrįsta praktika ir realumu. Taip ir yra: sunki pradžia. Dėl jos kankinasi daugelis žmonių, bandančių išsiveržti iš tos pradžios.

Bandantieji išsiveržti iš sunaikintos pradžios dažnai ilgą laiką kovoja, nepasiduoda sunkumams ir laimi; priešingu atveju juos lydi nesėkmės, nors ligi laimėjimo atrodo ne daug bestigo, bet palūžo valia, pasiryžimas. O biznyje reikia daug valios ir neatlaidaus pasiryžimo.

Spaudos reikalai, — lietuviškosios spaudos, — iš tikrųjų ne biznio reikalas. Kultūrinis reikalas. Nors skaitlingų kitatautų spauda stovi lygio mis su kitais bizniais ir beveik nieku iš jų nesiskiria.

Lietuviškosios spaudos reikalas stovi ant demarkacijos linijos tarp biznio ir kultūrinio reikalo, kuriam tautiečiai ir auksa ir aukojasi, nes biznis kai ji negali išlaikyti.

Bet kiekvienai ir lietuviškai spaudai svarbu yra sukurti pastovią bazę. Atseit: norima sukurti biznierišką bazę, kad ji galėtų pati išlaikyti, be aukų ir aukojimosi. Tokiu keliu pasiryžusi eiti ir „Nepriklausoma Lietuva“. Bendrovė bei leidykla. Todėl ji vykdo vajų.

„Nepriklausomos Lietuvos“ vajus vyksta dviem kryptimis: Vajus Mašinų Fondui ir Vajus laikraščio platinimui.

NL Mašinų Fondo vajus, atsiliepus jautriems savajai spaudai tautiečiams, pasiekė jau apie 12,000 dolerių iš \$ 15,000 užplanuotųjų. Tai jau gražus indėlis į lietuviškosios spaudos palaikymo vajų. Už tuos pinigų jau įsigyti keli svarbūs dalykai: didelė spaudinamoji mašina, renkamoji mašina Intertipas, klišių liejimo prietaisai — stereotipas, metalui pjauti mašina, metalui gręžti prietaisai. Šitie visi prietaisai jau leidžia daug darbų padaryti patiems, nesikreipiant kitų pagalbos ir nemo kant jiems už patarnavimus. Pastatytas ir sandėlys.

Lygiagretai vykdomas ir lai

J. Kardelis.

P A D Ė K A.

Mirus mūsų brangiai, mylimai žmonai, mamytei, uošvei ir močiutei,

A. A. URŠULEI ŽUKAUSKIENEI (Kilikevičiūtei)

reiškiame nuoširdžią padėką visiems kunigams, giminėms, draugams ir pažįstamiems, aukojusiems šv. mišias, gėles ir pareiškusiems užuojautą žodžiu, laiškais, telegramom, spaudoje ir palydėjusiems į amžinybę.

Liekame visi dėkingi ir sujaudinti visu nuoširdumu.

Nuliūdę vyrai, sūnūs, duktė, žentas ir anūkės.

ŠACHMATAI

VEDA IGNAS ŽALYS.

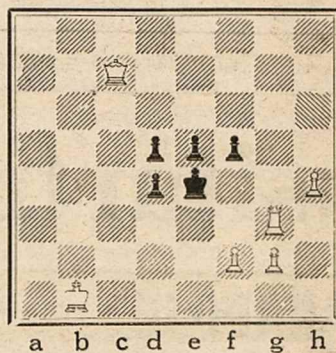
ŠACHMATŲ ŽINIOS

— Rytų Vokietijoje (Bad Liebenstein) pasibaigė tarp tautinis turnyras, kurio nugalėtojai išėjo latvių meisteris Gipslis ir sovietų didmeisteris Polugajevskis, surinkę po 10 ½ taškų. Trečią ir ketvirtą vietą pasidalino jugoslavai Damjanovič ir Vokietis Piet zch. Žinomas vokiečių didmeisteris Uhlmann tesurinko

tik 6½ t., o jaunas lenkų meistris Balcerovski, surinkęs 4 ½ t., pasidalino paskutinę vietą su vokiečiu Baumbach. Viso turnyre dalyvavo 16 šachmatininkų.

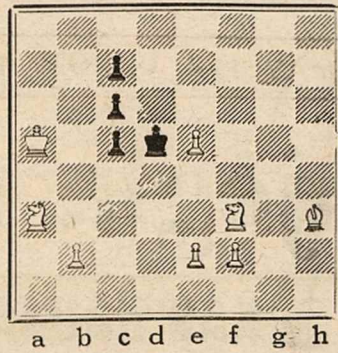
— Petrosjan laimėjo penkiolikto matčo partiją prieš pasaulio meistrę Botvinniką, tokiu būdu įgaudamas vieno taško persvarą.

Problema Nr. 21

Matas per 2 ėjimus

Problema Nr. 22

Matas per 3 ėjimus

Sprendimai

Sprendimas Problemos Nr. 19 (Pirrone, 1960)
1 Vf2
Jei 1... Vf2 2 Be5X
Kitus variantus suraskite patys.

Sprendimas Problemos Nr. 20 (Gnatyua, 1963)
1 Bh5
Jei 1... f5 2 c4+ g3 3B:g3X
Jei 1... g3 2 Ž:f6 g2 3c4X

MŪSŲ PAMINKLINĖS KOPLYČIOS REIKALAI.

Rašo Vyskupas V. Brizgys

Visur girdėdamas daug gražaus pritarimo pasiryžimui įruošti lietuvių Pasaulinę Koplyčią Amerikos Dangiškosios Globėjos šventovėje Washington, jaučiu turįs pareigos pasidalinti su visuomene naujais ir išspūdiniais, liečiančiais šį reikalą.

Kaip buvo galima pasekti iš laikraščio, Gavėnios metu susitikau su lietuviu kunigais ir kai kur gausiais pasauliečiais susirinkimais į rytus nuo Chicago. Teko atidėti netoli mai ateičiai atsilankymą Grand Rapids. Gi susirinkimai įvyko Detroit, Cleveland, Schenectady, Scranton, Pittsburgh, Schenandosh, Paterson, New York, Brooklyn, Waltham, Boston, Philadelphijos, Baltimores ir eilę kitų klebonų susitikau jų klebonijose. Dėl kokių nors ypatingų priežasčių liko nesutikti tik keli kunigai. Galiausiai ir atvirai sakyt, kad pritarimas Washingtono įrengti paminklinę koplyčią yra toks, jog mūsų pasiryžimo pasisekimui aš visiškai abejoju. Tiesa, kad galima girdėti ir kritikos, kaip pav. palaukti laisvos Lietuvos laikų ir pn. Kai Lietuva bus laisva, ji mūsų nesiklaus, kur ir ką ji turi ir gali daryti. Ši pasiryžimą vykdyti lietuvių gyvenimo laisvame pasaulyje.

Gegužio mėnesio pradžioje Chicagoje lankysis Prelatas T. J. Grady, šventovės direktorius. Ta proga bus tiksliai aptarti koplyčios dekoravimo klausimai. Po to mūsų menininkai ruoš koplyčios įruošimo detalius projektus. Kaip puošni bus mūsų koplyčia, priklausys nuo lietuvių duos numo. Tokio pat dydžio koplyčiai Šv. Vincento Pauliečio dr. jos išleido daugiau kaip 700,000 dol. Lenkai pasyrė 520,000 ir dar turi atšargos. Gal jų lietuvių ir neprislygs, tačiau yra tiesa, ką apie lietuvių yra pasakęs vienas Amerikos arkivyskupas: Ką lietuvių daro, gerai padaro. Pasitikiame vieni kitais, kad ir ši paminklinė darba gerai padarysime. Kaip tik bus paruošti mūsų projektai, visuomenę su jais supažindinsime. Mūsų vaiduotėje jie nemaži ir brangūs kiekvienam lietuviui, tik kad juos išsėtume.

Malonu paminėti, kad Kanados lietuvių atsiliepė patys. Vysk. Vincentas Brizgys.

KAS YRA PAS KITUS?

VASARIO 16 AKTO
SIGNATARAS APIE
VLIKĄ

„Keleivis“ 16 nr. įdėjo Stepono Kairio pasakymą — „Mano žodis Vliko reformato

riams“, kurio svarbesnės vietos pacituojamos. Pasisakęs apie Vliko susidarymą, St.

Jau gaminamas

LIETUVIŠKAS FILMAS

Neleiskime, kad darbai ir žmonės užgestų kartu ir neliktų iš ko pasimokyti, kuo pasekti ir kuo pasididžiuoti.

Mes, lietuviai, negausūs už sienios kraštuose, bet savo vėžlumu ir sumanumu nuosiminti nuožvilgiu esame pralenkę daug skaitlingesnes tautybes. Visa bėda yra ta, kad nesirūpiname tą parodyti. Iš tikrųjų neraskime nė vienos srities Kanadoje, kurioje nebūtų įsiteręs lietuvis. Šio filmo tikslas ir yra iškelti tai ir atkreipti mūsų pačių, o ypač jauniosios kartos, dėmesį į save, o Lietuvos valstybei palikti istorinę medžiagą iš išeivijos gyvenimo Kanadoje.

Šiandien yra laikas, kada menkiausia žinutė klausyda mas matali ir jos gyvą vaizdą. Ar būtų gerai, kad savo užsiėmimu ir dėl keletos dolerių didelių darbų ir laimėjimų neleistume parodyti ateinančiosios kartoms. Kas tada liktų iš mūsų sugebėjimų; kas iš pelnų, kurie skelbiami kai kurių ūkinių vienetų; kas iš kitų objektų vykdomų, jei jie miršta kartu su mumis? Svetimi mūsų neprisimins, svetimi mūsų istorijos nesukurs. Jie visus mūsų laimėjimus priskirs sau. Šio filmo gamyba yra didelis ir sunkus darbas ir užsitęs

apie dvejus metus laiko. Dėka mūsų menininkų ir kitų prie jo dirbančių pasiaukojimo, mes jau gaminame ir tikrai turėsime. Tik prisiminkime, kad tokie darbai nedažnai gali būti dirbami, tad nepraileiskime progos į šį filmą įtraukti įvairias mūsų ūkines ir kultūrinės sritis.

Toronto lietuvių Verslo sga pagaminus šį filmą ir išlyginus faktines išlaidas, perduos jį Pasaulio Lietuvių Bnei, kaip istorinį dokumentą išsaugojimui ateinančioms kartoms ir Nepriklausomos Lietuvos valstybei. Būtų gerai, kad toki filmui atsirastų Amerikoje, Australijoje ir visur kitur, kur yra lietuvių, kad ateityje Pasaulio Lietuvių Bendruomenė turėtų pasaulio lietuvių išeivijos filmą. Kaip minėta, Kanadoje filmas jau gaminamas. Tą darbą Verslo S-ga pavedė dailininkui Telesforui Valiui ir architektui Vytautui Petručiui, kad jie lūpmis šio laiko žmonijai, dalyvaujančiai ekonominiame ir kultūriname gyvenime, lietuvių kalba perduotų kartų kartoms apie šio laiko Kanados lietuvių. Tad prisidėkime ir padėkim. To iš Jūsų prašo ir Jus kviečia Toronto lietuvių Verslo s-ga „Verslas“.

KAIP GI IŠ TIKRŲJŲ BUVO VYTAUTO KLUBE?

„Liaudies Balse“ kovo 1 d. buvo aprašytas D. L. K. Vytauto nepriklausomo klubo vasario 17 dienos susirinkimas, tačiau vietomis labai neteisingai ir todėl būtina tas atitaisyti. Neanalizuosiu viso turinio, o tiksliai paliesiu tas vietas, kuriose pasisakyta apie Sūnų ir Dukterų pašalpinės draugijos susivienijimą su klubu.

Ten pasakyta, kad abiejų draugijų valdybos, ir tam dar rinktos komisijos, pasikalbėjus susivienijimo klausimu vedė virš metų laiko. Kiek laiko valdybos kalbėjosi ir ką kalbėjo, aš neginėju, bet kad Klubu valdyba nebuvo tam šermonų įgaliota ir kad iš Klubu tam tikslui nebuvo rinkta jokia komisija, tai yra tikriausia tiesa.

Susirinkimuose iš valdybos kartais buvo girdėti tuo klausimu kažkokių kalbų, bet Klubu šermininkai tuo klausimu nebuvo oficialiai painformuoti, susirinkimų dienotvarkės to klausimo neturėjo ir todėl šermonai į tai nereagavo. Bet kai šių metų metiniame susirinkime susivienijimo klausimas buvo įrašytas dienotvarkės atskiru punktu, tada šermininkai atkreipė į tai dėmesį.

„L. B-se“ „parašyta, kad vi cepirm. Paukštaitis susirinkimui pirmininkaudamas, norėjęs vienybės klausimą atvesti be diskusijų. Tai yra didžiausias melas. Bet ten pat skliaus teluose parašyta... „kuris be jie dirba prie „N. L.“. Ką tas reiškia? Ką bendra tas turi su draugijų susijungimu? Juk mes visi esame darbininkai ir visi turime kur nors dirbti. Visi gerai žinome, kad pav. dr. Lesevičius išsivilkęs dirba „Liaudies Balse“, bet ar jam kas už tai pirštai akis bado? Ten vėl labai piktai puolamas kažkoks bėglys už „N. L.“ parašytą straipsnį. Ko jam čia taip baisiai užsivėrė? Juk reikia atsiminti, kad mes negyvename diktatūrinėje Rusijoje, bet demokratinėje Kanadoje, — čia pasisakymai spaudoje visų toleruojami. „L. B-sas“ pirmasis purvais drabsto sau nepatinkamus žmones...

Bet grįžkime prie tiesioginio reikalo. Faktinai Paukštaitis ne tikrai kad nenorėjo to vienijimosi klausimo išmesti, bet stengėsi tą klausimą ginti, laikyti atviru ir bent atidėti ki

tam kartui. Ten pasakyta, kad aš paskolines savo autori tetą ir pasulėjęs vienybės klausimą atvesti be diskusijų. Tai yra bjaurus melas. Tęsiantis iš goms beprasmiškos diskusijos, nieko rimtesnio neįsant, aš pasiūliau šermonams atvirai pasisakyti, ar tą klausimą toliau diskutuoti, ar visai atmesti. Didelė šermonų dauguma mano pasiūlymų pritarė, ir buvo nuomonė — klausimą visai atmesti. Tada mūsų draugučiai pamatė tokį šermonų nusistatymą, be galo nustebo ir nežinojo, kaip susiorientuoti. P. Paukštaitis kaip imanydams delsė, neleido klausimui baluoti ir kelis kartus man prašė siūlymą atsiminti. Bet kadangi daugumas šermonų mano pasiūlymą parėmė, aš jo atsiimti negalėjau. Tada Paukštaitis su Gudžiūnu, įsė kodami išėities, kad susivienijimo klausimas nebūtų šermininkų kategoriskai atmestas, siūlė visą tą reikalą atidėti ateičiai. Vėliau jų siūlymų pritarė ir aš, — tada tos įkyrios diskusijos buvo pabaigtos, ir susivienijimo klausimas atidėtas.

Dar toliau tamė rašinyje apgailestaujama mano nelaimė, liga, nes prieš 20 metų buvau ilgai sirgęs. Bet kai į tą apgailestavimą pažiūri akyliau, tai jis atrodo „čigonis kas“. Ten sakoma, kad aš sirgdamas ėmęs iš draugijos pašalpą, o dabar jos išsigandęs. Bet kas gi čia nuostabaus, jei gu draugijos narys sirgdamas gauna pašalpą? Juk tai yra natūralu. Sirgimą ir pašalpos gavimą aš neskaitau nusikaltimu. Kas serga, visi gauna pašalpą. Gavau ir aš. Kodėl gi man turėjo būti daroma išimtis?

Dabar kilo susivienijimo, ne pašalpos ėmimo, klausimas, ir aš pasisakiau, kaip manau. Kodėl man šita teisė, kaip ir visiems kitiems turėjo būti atimta? Čia ėjo Klubu klausimas ir aš pasisakiau už Klubą, žiūrėdamas jo intereso, jo naudos. Nevengsiu ir ateiityje pasisakyti. Ir šitos teisės niekas man neturi galios atimti, kaip ir kiekvienam kitam šermonui.

Taigi, tokie straipsniai, kaip „L. B-se“ pasislėpusio po slapypardę D. A., tikrai vienybei nepasitarnauja.

D. Norkeliūnas.

Kairys rašo:

„Kas Vliko veikloje buvo būdinga — tai jo aktivaus nuotaka, jo vieningumas, pagrįstas deklaracija, jo pastangos kiek galint glaudžiau susirūšinti su savąja visuomene ir jo kietas tikėjimas, kad kova bus laimėta, ir jo gyvas susirūpinimas, kaip turės tvarkytis laisvę atgavusi Lietuva...“

Tai, gerbiamieji triukšma Nukelta į 7-tą usl.

Lietuviai veikia visur

N. Zelandija.

ANTI - KOMUNISTINĖS DEMONSTRACIJOS AUCKLANDE

Velykos šiais metais Aucklando mieste buvo triukšminis. Pirmą Velykų dieną Aucklando rotušės salėje įvyko N. Z. Komunistų partijos su važiavimas. Svečių būty iš komunistų Kinijos, Albanijos ir kitur.

Daugiau kaip pusę valandos prieš konferencijos pradžią salės durys buvo uždarytos ir jau tuomet pora šimtų demonstrantų su antikomunistiniais plakatais atžygiavo prie salės. Pareiškus protestą, ši grupė susidėjusi daugiausia iš proisijungininkų ir bažnytininkų organizacijų narių, ėmė skrisyti.

Bet tuo metu prie Aucklando rotušės rinkosi vis daugiau ir daugiau žmonių. Politiniai pabėgėliai iš Rytų Europos buvo nepatenkinti tokiu palyginti neefektingu protestu. Iš miesto pusės atžygiavus dideliai grupei studentų demonstracijos įgavo naują dvysią. Buvo pradėta laužtis vidun, dainuoti ir kandžiai šūkauoti. Veltui žmonės laukė komunistų delegacijų iš užsienio, jos salen pateko pro užpakalines duris.

Viduje salės už uždarytų parijos narių saugomų durų buvo girdėtis minios protestų šūkiai ir triukšmas. Vidun iš anksto, prieš durų uždarymą buvo įėjusi didoka studentų grupė. Pradėjus pristatinti užsienio partijų delegatus, plojimas maišėsi su protestų šūkiais. Turėjo išsikišti pats N. Z. Kodmunistų Partijos pirmininkas G. Jackson pareiškėdamas, „kad tik normalios naujazelendiečių replikos ir įsiterpimai bus toleruojami“. Buvo aišku, kad partijos svečiai nekaip jautėsi.

Konferencijai baigiantis atsirado daugiau policijos, plakatų ir žmonių. Galiausiai komunisteliai, sukaupę drąsą, išsiveržė lauk. Juos pasitiko salės daržoviu, kiaušinių ir vaisių. Kilo susistumdymas ir muštynės. Daug kas nenukenėjo, tačiau kažkaip sulūžo pora plakatų. . . pora policininkų pametė šalmus ir du žmonės buvo suimti.

Aucklande tokios didelės antikomunistinės demonstracijos dar nėra buvę. Demonstracijų įkarštyje, tūkstantinėje minioje aktyviai reiškėsi lietuvių

sudentai, jaunuomenė vyresnieji ir viena kita mergina. Naujosios Zelandijos spauda, radijas ir televizija šiomis demonstracijomis skyrė daug dėmesio. Didžiausias dienraštis „The New Zealand Herald“ patalpino trijų skilčių aprašymą ir didelę grumtynių nuotrauką, kurioje aiškiausiai matomas plakatas su laisvės Lietuvai reikalaujančiu užrašu.

G. P.

LIETUVAI GAVĘ AUKŠTŲJŲ MOKSLŲ DIPLOMUS

Gegužės 10 d. Aucklando universitetas Naujoje Zelandijoje suteikė diplomus tiems lietuviams: Jurgiui Arimantui Cibulskui B. Sc. chemijos, Ramunui Tarvydui B. Sc. geologijos ir Geniui Procutai B. A. pedagogikos.

R. Tarvydas paliktas universitete toliau tęsti geologijos studijas; J. A. Cibulskis pradėjo dirbti N. Z. Forest Products laboratorijoje, o G. Procuta išvyko į JAV.

Mokslų metų pradžioje į tą patį universitetą įstojo studijuoti inžinerijos Saulius Petras Raskas.

J. Amerikos V.

NEW YORKO BALFO

rią sudaro pirm. J. Šlepetytis, valdybą, šimtojo skyriaus, ku vicep. E. Kulber ir M. Virbickienė, J. Jankus, išd. V. Dovydas, pasiryžo birželio m. vykdyti narių vajų ir ta pat proga pajieškoti Balfio šalpai aukų.

BALFO IZDAS SENKA

Balfio Centras balandžio m. gavo tik 4,612 dol., o išleido 6,020 dol. Didžioji išlaidų dalis, per 2,000 dol., buvo tremtinių šalpai V. Vokietijon. Si biuro lietuviams išsiųsta 13 me džiagų siuntinių. Lenkijon 77, Vokietijon 5, Lenkijon dar pasisista 18 vaistų siuntinių. Lietuvių šalpai įvairiuose ki tuose kraštuose išleista per 400 dolerių.

Stambesnieji aukotojai Balfui balandžio mėn. buvo Philadelphia 1,000, Scrantonas 168, N. Chicago 34, Clevelandas 200, Utica 54, Providencas 55.

LIETUVIŲ NAMAMS ŠIMTININKŲ DAR REIKIA

Paskutiniu laiku šimtinių telkimas Lietuvių namams yra kiek apmiręs, bet nėra pa

Stai ir Vilnius ant kaivos — graži sostinė Lietuvos. . .

laidotas. Namai dar neismokėti, dar trečdalis sumos nesu rinkta (apie 15 tūkstančių iš 45) ir šimtininkai tebėra reikalingi. Kelios dešimtys parengimų, posėdžių, org-jų susirinkimų per pirmąjį pusmetį įrodė, kad L. namai tampa jaunų ir senų susitikimo vieta, kuri su kiekviena savaite ir diena yra vis labiau pamėgstama. L. namų reikalingumu šiandien nebėra abejojančių. Bet dar yra šimtai tūkstančių, tebedelsiančių savo dalį atiduoti. Yra žinoma visa eilė gerų patriotiškų nusiteikusių lietuvių (iš senųjų ir naujųjų ateivių tarpo), kurie savo šimtines dar

LITERATŪROS VAKARAS MUS PRADŽIUGINO

Studentijos surengtas literatūros vakaras buvo pats rimčiausias šio sezono kultūrinis rengimas.

Savo kūrybą skaitė K. Almonas, K. Bradūnas, L. Sute

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

TRUMPAI IŠ LIETUVOS

— Vilniaus Žalgirio futbolo komanda Rygoje nugalėjo Dauguvą 5:2. Tikrumoje tai buvo abiejų tautų rinktinė su sitikimas, nes Ryga ir Vilnius yra sutraukę geriausius žaidėjus, kurie atstovauja tuos miestus Sov. S-gos futbolo pirmenybėse. Rungtynes stebėjo beveik 30 tūkst. žiūrovų, jų tarpe daug iš Šiaulių, Panevėžio ir kt. Lietuvos miestų futbolininkų „sirgalių“.

— Lietuvos jaunių futbolo turnyrą laimėjo moksleivių rinktinė, baigmėje nugalėdama Vilnių 2:1. trečioji vieta teko Panevėžiui.

— Naują Lietuvos 100 m l. st. plaukimo rekordą atsieklė A. Lasytė, sukurusi šį nuotolį per 1 min. 10 sek.

— Europos bokso pirmenybės bus Maskvoje. I Sov. S-gos rinktinę įtrauktas R. Tamulis ir Vilniaus lenkas Pozniak.

— Sov. S-gos olimpinėj futbolo rinktinėj dalyvauja lietuvis vartininkas J. Bauža, kuris atlieka karinę prievolę Maskvoj.

ma, M. Katiliškis ir A. Mackus. Almonas — ištisą novelę, Katiliškis — fragmentus iš nespausdinto romano, o liku lieji trys — po gerą pluoštą poezijos.

RECENZAVO „IKARO SONATĄ“

Tarptautinio Instituto rūmuose. Detroito žurnalistas su rengė literatūrinę popietę, kurio metu publika buvo supažindinta su Jurgio Gliados romanu „Ikaras sonata“. Čia idomiai ir išsamiai veikalą recenzavo jaunas chemijos daktaras, vis daugiau besireiškiantis mūsų periodikoje su savo novelėmis ir literatūros kritikos straipsniais, Kęstutis Keblys. Koreferente buvo Aldona Rastenytė - Page. Ištraukas iš minimo romano gražiai paskaitė Liucija Mingėlaitė ir Algis Gladkauskas. Kun. dr. Petro Celišiaus rašytą (i Lux Christie), „Ikaras sonatos“ recenziją, paskaitė Vladas Mingėla.

Australija. SUSIORGANIZAVO AUS TRALIJOS LIETUVIAI AKADEMIKAI

Pagrindiniu tikslu numato Nukelta i 6-tą psl.

— Pavergtos Lietuvos spauda nusiskundžia, kad Šiaulių fabrikas gamina labai blogus kamuolius, nes tikrumoje, tai ne kamuoliai, bet kažkokios beformės „kriaušės“, raukšlės, šurkščiu paviršium. Sportininkai negali nusipirkti ir ap rangos. Ji matoma tik vėtrinė. Apie tuos v.s.s. traukus praneša vilniškis Sports Nr. 49.

IŠ VISUR

— Futbolo rungtynių pasekmės: Austrija — Čekoslovakija 3:1, Brazilija pralaimėjo Portugalijai 1:0 ir ta pat pasekme Olandijai, tuo tarpu Belgija brazilus įveikė net 5:1.

— Europos krepšinio pirmenybės šiemet rengiamos Vroclave (Breslau) spalio 4—13 d. d., o pasaulio — Rio de Janeiro gegužės mėn. pabaigoje. Sov. S-gos rinktinė, besiruošdama šioms pirmenybėms, draugiškose rungtynėse nugalėjo Latviją 91:57 ir 94:63.

— Pusiaubaigminiame susitikime dėl Europos moterų komandinio meisterio vardo Rygos TTT pralaimėjo Sofijai bendra dviejų rungtynių pasekme 80:82.

— Naują pasaulio rekordą šuolyje su kartin atsieklė amerikietis J. Panelis, iššokęs 5,04 m.

— Berlyne tarptautines laisvųjų imtynių varžybas laimėjo estai, nugalėjo rytinę Vokietiją ir Rumuniją.

— 500 tūkst. dol. pasiūlė Juventus iš Torino už Brazilijos futbolininką Amarildo.

— Europos futbolo taurės meisterių rungtynių pavyzdžiui pietinė Amerika turi panašias žaidynes, pavadinama jas „copa de los libertadores de America“ — Amerikos išlaisvintųjų taurė.

— Real Madrid nugalėjo Hamburgo SV 1:0. Rungtynes stebėjo beveik 75 tūkst. žiūrovų.

— Ir vėl liko atidėtos bokso rungtynės tarp S. Listono ir F. Pattersono.

— Netrukus bus pradėtas amerikoniško futbolo sezonas Kanadoj. Treneriai ir jų padėjėjai daugiausia kreipia dėmesį į JAV žaidėjus, mokėdamai jiems neblogą atlyginimą už 4—5 mėn. „darbą“ šiame krašte. K. B.

SEIRIJŲ GIRIA.

ROMANO EPILOGAS.

Voratinkliai nesidraikobe vėjo

60

Seniai Barvainiai buvo važiavę Ukmergės plentui. Da bar, pakeliui į tėviškę, vaizdai pačiame Kauno mieste ir pa plentės apylinkėse buvo nauji ir įdomūs.

Barvainis prisiminė pirmosios okupacijos dienas. Kokio triukšmo buvo griauant vadinamąją „brazilką“. Barvainis, studentaudamas, vad. „brazilkoje“ ir gyveno. Namukai buvo, tiesa, nedideli, bet jeigu savininkai buvo kultūringesni, jie buvo svarūs, turėjo darželius, pasipuošę. Tikai tie, kuriems svarbu buvo daryti iš to politiką, tyčia gyveno netvar kingai, nešvariai, tyčia užleidę ir aplėję, ir namus ir darželius. Pirmomis okupacijos dienomis „brazilka“ ir buvo pats politikos centras, kad nukreiptų dėmesį nuo okupacijos fakto.

Dabar, bevažiudami Ukmergės plentui, įvardytu Rau donosios armijos, Barvainiai negalėjo akių nukreipti nuo atobos langu: iš abiejų Ukmergės plento šonų, kaip lėpšių po lietaus, pridygę plačiai ir gana netvarkingai daugybė lūšnelių, prastėnų, negu anuomet buvo „brazilkoje“.

Barvainis negalėjo atsistebėti šiuo vaizdu, ir, neiškentęs, prakalbėjo į greta sėdėjusį kaimyną:

— Ar tai čia perkėlė „brazilką“?

Nepažįstamasis kreivai ir su matomu nepasitikėjimu pasišiūrėjo į Barvainį, vis dėlto atsiliepė:

— Čia jokia „brazilka“, kaip pilietis sakai, bet tai yra išsiplėtęs miestas, vadinasi, i apylinkes: tai individualūs, pri vatūs nameliai Kauno miesto gyventojų, kurie nespėjant mies to savivaldybei pastatyti tiek butų, kad galėtų visą gyventojų prieaugli sutalpinti, patys pasistatė sau mažus namelius. . .

— Bet gi koks ubagnas! — negalėdamas susilaikyti nuo nuostabos, vis dar stebėjosi Barvainis.

— Jekio čia, draugas, ubagnos vadinasi, nėra. . . Ar gi, vadinasi, draugas nematai, kad tai yra nedideli nameliai?

— Na taip, draugas, bet gi koks klaukus vaizdas. Man tai primena „brazilką“, kurioje aš pats gyvenau ir kuri sovietinės valdžios buvo pasmerkta. . . O dabar „brazilka“ išau go šimta gal kartų didesnė. . .

— Pilietis, vadinasi, nesiorientuoja. . . Sovietinėje san tvarkoje dangoraižių nepasistatysi, vadinasi. Neleidžiama, vadinasi.

— Taip, taip, — jau išvažiavus autobusui iš lūšnyno, at sipeikėjęs Barvainis susiorientavo.

— Individuali statyba, taip sakant, privati nuosavybė leidžiama, vadinasi.

— Suprantu, — skubinosi taisyti ispūdžius Barvainis. — O vis dėlto kažkaip keistai man pasirodė ši, kaip draugas sa kai, individuali statyba. . .

— Nieko čia nepaprasta nėra. . .

— Žinoma, — sutiko Barvainis. — Bet iš kur draugas taip tiksliai viską žinai?

— Na, hmmm, matai, — aš dėstau universitete marksiz mą. Man privalomos teoretinės žinios. . . vadinasi.

— Bet gi čia ne teorija, o praktika. . .

— Draugas, vadinasi, gali suprasti, kad dažnai praktika nepasiveja teorijos. . .

— Na, tas tiesa. Bet man kyla abejonių. . . Juk mes gyvename ir norime gyventi, norime gerai gyventi. . .

— Kas gi to tenori! . . . Bet ir ateitim reikia rūpintis, dėl ateities ir aukotis, — ar pilietis nemanai, kad reikia aukotis, vadinasi?

— Žinoma, reikia aukotis ir dėl ateities. Bet gi kokia nauda iš tokio pasiaukojimo man? Juk aš taip pat noriu gyventi. Kodėl aš turiu aukotis ir aukotis, o pats už tai nieko negaunu? Jau daugiau, kaip 40 metų Sovietų pilietis aukojasi, ir kas gi iš to? Ir alkanas, ir pusnuogis, ir, — noriu atvi rai jums, kaip marksizmo teoretikui pasakyti, — beteis. Tai koks gi Markso teorijos pritaikymas? Vietoje laisvės ir ne va iškovotos padėties, beteisiskumas, skurdas, ir minimališkų sąlygų neturėjimas. . . Sakyk, draugas teoretikai, koks gi teorijos suderinimas su praktika?

Teoretikas kaž ką galvojo ir tylėjo. Barvainienė nera miai i vyrą žvalgėsi, bet neprasitarė. Tuo tarpu Barvainis ne rimo:

— Ir kodėl partija mus, lietuvius, padalino i du lagerius — gerų ir blogų? Vienus garbina ir neribotai jiems dalina vi sos tautos uždirdamą turtą, o kitus skriaudžia, niekina, prie vartauja ir naikina?

— Pilietis nepasakai aiškiau, vadinasi. Perdaug apibend rini. Kas gi būtent yra privilegijuojami ir kas skriaudžiami? — lyg atsipeikėjęs po susigalvojimo atsiliepė teoretikas, bet i pirmąjį Barvainio klausimą neatsakė.

— Jūs geriau už mane turėtumėt žinoti, bet ir aš galiu jums pasakyti: Ar gi, pagaliau, nematote, kaip vieni gyvena ištaigoje, nutukę, kaip Sniečkus, Paleckis, Baltušis ir i juos panašios padėties žmonės, o kiti, — ir jų absoliuti dauguma, neturi net padoraus kambario, nei žmoniškesnio maisto, nei tinkamesnio apsirengimo. Imkime kad ir mane. Aš gydytojas, begaunu tik 100 rublių algos, kurios vos užtenka prasi maitinti. Tai aš — gydytojas. O darbininkai? Jie uždirba apie trečdalį to, ką aš uždirbu. Kolūkiečiai gi ir to neuždir ba. Kaip gi jie gali gyventi? Juos partija bara, kolioja ir baudžia už vadinamą „valstybinio turto grobstymą“, o kaip gi jie be to gali gyventi?

— Na, pilietis, pertoli jau eini, vadinasi. Ginti grobstyto jus?

— O kuo gi stebitės? Juk visą laiką ir dabar dar bara ma nepriklausomybės laikų santvarka, kad vieni būvę ponai, o kiti muzikai; vieni uždirbdavę daug, o kiti vsai mažai. O kaip gi dabar yra? Dabar gi atlyginimų dydžiai daug skirtin gesni. . .

— Marksistinis teoretikas nežinojo kas atsakyti. Jis gi la bai gerai žinojo, kad Sniečkui alga neribota, o jo gi universi teto sargas tegauta tik 35 rublius mėnesiui, kai jo, politi nės doktrinos dėstytojo alga daugiau kaip dešimt kartų dides nė už sargo. O ar gi sargas mažiau nori valgyti, blogiau ap sirengti? Ar jis ne toks pat žmogus, kaip ir marksizmo dės tytojas?

— Matote, pilietis, mūsų partijos doktrina neskelbia žmo nių lygybės. Tai buržuazinė, Didžiosios prancūzų revoliuci jos jau atsilikusi doktrina. . .

— Tada aš komunizmo visiškai nesuprantu, — nustebo Barvainis. Pagal jūsų aiškinimą išeina, kad santvarka lieka ta pati, tik tiktai žmonės kiti prisiveržė, kaip „Tiesoje“ rašoma, prie „valstybinio lovio“ . . .

— Draugas daktare, — švelniau prabilo marksizmo dės tytojas, — matote, komunizmo nei pas mus, nei Rusijoje dar nėra, vadinasi. Mes gyvename socializmo laikotarpi. Žemė, fabrikai ir privatūs verslai nusavinti. . . O antra. . .

— Ar nusavinimas jau sudaro socializmą, — neiškentęs pertraukė Barvainis? — Juk tai tiktai savininko pakeitimas: buvo privatūs savininkai, o dabar valstybė, faktinai — parti ja savininkas. Tat vieton veinių savininkų atėjo kitas, tiktai ne smulkus savininkas, bet monopolistas! . . .

— Kas nors turi gi visa valdyti. . . — teigė teoretikas.

— Tai gi ir yra, kad, pagal socialistinę doktriną, turtus turi valdyti visi žmonės pagal savo santvarką, pagal savo bendrą valią, sakyčiau — demokratiškai, bet ne partija, ne diktatūra, kaip kad dabar yra. . .

— Jūs mane anksčiau nutraukėte, aš vadinasi neužbai giau savo minties. Užbaigsiu vadinasi: Antra, dabartinė val dymo sistema dar nėra tobula, tarp mūsų kalbant. . .

— Tuo, žinoma, galima pasiteisinti ir viską pateisinti, bet toks pasiteisinimas arba netobulumų pateisinimas yra vi sai suprantamas, bet jis praktiškai piliečių nieko gero nedu da. Jis ištisus dešimtmečius skursta, vargsta, gyvena be e sio gyvenimą ir kasdien virš jo galvos kabo lyg Damoklo kerdas pavojus — Sibiras, ištėrimas, kalėjimas, darbo neek mas be teisės jį gauti. . .

— Hmmm — sumurmėjo marksistas.

— Taip. Stalinas mus mulkino: „Šlovingoji mūsų parti ja davė žmonėms linksmą ir pasiturtintį gyvenimą“, kai mes badavome, kai tūkstančiai mirė koncentracijos stovyklose. po griuvančiais medžiais taigose, Sibiro speigiuose. . . Da bar visą mūsų laukiamąją laimę partija nukėlė. . . po 20 me tu. . . Kokia žiauri ironija! . . . „Po dvidešimties metų jums geriau bus gyventi. . .“ — ramina mus partija. O mes jau ma tome, kas bus.

Marksistas tylėjo. Bet autobusas sustojo Jonavoje ir marksininkas, atsisveikinęs, greit atsistojo ir išėjo, taręs:

— Vadinasi, aš čia turiu išlipti. . . Lamingos kelionės. . .

Daugiau bus.

KULTŪRINĖ KRONIKA

„MŪSŲ LIETUVOS“

pirmasis tomas baigiamas rinkti.

Lietuvių Enciklopedijos leidykla, vykdydama savo darbų planą, šiomis dienomis išleido antrąjį XXVIII tomą. Šiuo metu leidyklos bei spaustuovės personalas intensyviai dirba prie Br. Kvickio „Mūsų Lietuvos I-ojo tomo spaudos darbų. Iki šiam laikui surinkta beveik visa I-ojo tomo medžiaga, išskaitytos dvi koлектūros (iš numatytų keturių), kurių vieną skaitė prof. Steponas Kolumpaila. Šis knygos tomas apims Vilniją (piet rytinę Lietuvos dalį) — Vilniaus miesto, Vilniaus, Vileikos, Maladečinos, Ašmenos, Lydos, Valažino, Ščiutino, Gardino, Alytaus ir Trakų apskričių vietovių aprašymus. Jau pagaminta 700 klisų: knygą papuoš gražūs šios Lietuvos dalies vietovių vaizdai ir apie 30 įdomių žemėlapių bei schemų. Leidėjas Juozas Kapočius nori veikalą išleisti kultūringai, skoningai ir dailiai: užpildytas didžiulis geropopieriaus kiekis, tariamasi dėl tvirtų ir gražaus įrišimo, etc. Leidykla džiaugiasi, kad jau atėjo tūkstantasis prenumeratorių, kuriuo yra Gertrūda ir Tomas Karai, gyvenantieji JAV, netoli Čikagos. Abu jie pensininkai, senesnio sios išsivijios kartos veikėjai. Ta proga pratęstas knygos užsakymo terminas: užsisakę ar timiausioje ateityje, už kiekvieną knygos tomą vietoje 15 dol., temokės 10 dol. Leidyklos adresas: 265 C street, So. Boston 27, Mass.

LIETUVOJE MIRĖ
KOMPOZ. KAROSAS

Kaune mirė kompozitorius Juozas Karosas. Velionis buvo gimęs 1890 metais, muziką studijavo pas kompoz. J. Gruodį, vėliau Rygos konservatorijoje pas kompoz. Vitolį. Lygiagrečiai Rygoje vedė lietuvių gimnazijos chorą. Baigęs studijas, sugrįžo Lietuvon ir buvo paskirtas Saulės mokyklai muzikos mokytoju. Kau-

ne vedė choro, dalyvavo dainų šventėse, buvo Klaipėdos konservatorijos direktorium. Visą laiką dirbo kaip kompozitorius ir sukūrė daug dalykų: balsui solo su fortepijonu, instrumentams solo su fortepijonu simfoniniam orkestrui, chorams ir tt.

NUKANKINO KUNIGA
POVILIONI

Iš Lietuvos gauta žinių, kad Lietuvoje kalėjime mirė garsios Klaipėdos bažnyčios bylos dalyvis ir didysis „kaltninkas“ klebonas kun. Povilionis. Matyti bolševikai jį kalėjime nukankino ar badu numarino.

DAIL. A. TAMOŠAITIENĖ
PAKVIESTA

duoti kilimų ir gobelenų gamybos technikos kursą į Mac Donald Institutą, Guelph, Ontario. Institutas yra Toronto universiteto padalinys. Į kurį sus ten suvažiuoja jau mokę bei mokančios austi kilimus bei gobelenus, o mūsų dailininkė jiems duoda pasitobulimo kursą, kuris trunka savaitę. Mūsų dailininkė jau kelintus metus ten kviečiama duoti pasitobulimo kursą. Praeity ten dėstė ir dail. A. Tamošaitis. O prieš pp. Tamošaitis Institutas specialistus kviesdavosi iš Jungtinių Amerikos Valstybių.

PASKIAUSI LIETUVIŲ
MOKSLO DARBAI

Dr. E. G. Biskis diplominiu darbu Northwestern universitete parašė apie pulsavimo įtaką medžiagos pasikeitimui chemiškai reaguojančioje sistemoje.

Dr. V. L. Geležūnas diplominiu darbu parašė apie difuzijos koeficientą cirkonio - vandenilio sistemoje, Cincinaty universitete.

Dr. A. Damušis Amerikos chemikų suvažiavime skaitė Nukelta į 5-tą psl.

FILMO MENAS

DEVI

Indijos filmų gamintojas ir režisierius Satyajit Ray pateikė plačiai pasaulio publikai neužmirštamą Apu trilogiją: „Pather Panchali“ (1958 m.), „Aparajito“ (1959) ir „The World of Apu“ (1960). Jo naujausias kūrinys — „Devi“ („Deivė“).

Dabartinės Indijos aplinku moje turtingas ir religingas patriarchas Kalilinkar savo sapnuose turi viziją, kad jo 17-metė marti esanti deivė Kali įsikūnijimas. Ne tik pats ją pradeda garbinti, bet greit pasklidus garbui, netrukus ir paprastų kaimiečių būriai melžiasi prie jos kojų. Atneša mas sergąs vaikas, kad jį deivė pagydytų. Jaunoji marti iš pradžių sutiko būti garbina ma, vien nenorėdama įžeisti savo uošvio, bet kai sirgęs vai-

kas pagyja ir visi šaukia apie stebuklo įvykį, net ir ji pati pradeda tikėti savo dieviškumu. Grįžęs iš Kalkutos universiteto dar vis bestudijuojąs jos vyras ir nori ją išsivežti iš tos aplinkos. Tačiau ji ryžtasi likti namie: „Kas, jei aš iš tikrųjų esu deivė?“ Netrukus ma žyjtis brolvaikis suserga, ir vietoj gydytojo, jieškoma pagalbos pas deivę. Vaikutis miršta, o vėl grįžęs studentas randa žmoną išprotėjusią.

Šis filmas Indijoje sukėlė nemažą triukšmą ir buvo laikomas pajuokiančiu religijai. Buvo uždrausta ši filmą išeksportuoti, ir tik vėliau ministras pirmininkas Nehru uždraudimą nuėmė. Iš tikro, giliai įsigilinus, iš vakarietiško požiūrio vertinant filmo temati-

Nukelta į 5-tą psl.

Lietuvos Motulė sengalvėlė, skulptoriaus Petro Rimšos pavaizduota, kaip Vargo mokytoja, išlaikė lietuvių tautos gyvybę carinės okupacijos laikais, atlaikė ji lietuvių ir dabartinę - sovietinę okupaciją.

TREJOS DEVYNERIOS

VEDA DR. GUMBAS

NĖRA KO JAUDINTIS

— Daktare, ar jūs tikras, kad aš pasveiksiu? Aš girdėjau atsitikimų, kai daktaras nustatydavo diagnozę, o pacientas mirdavo visai nuo kitos ligos.

— Nebijokite, mieloji, jei aš sykį diagnozuojau, kad pacientas turi plaučių uždegimą, tai jis ir miršta nuo plaučių uždegimo.

— Tėveli, mūsų mamytė ši rytą pabučiavo pieniniką.

— Bereikalingas laiko gaišinimas, mes gi mėsininkui \$ 20 skolingi.

Parašas ant elektros kėdės kalėjime:

„Jūs galite būti tikri, jei tai yra Westinghouse“.

— Mamytė, mamytė, man žolei pjauti mašina nupjovė koją!

— Pasilik lauke, brangusis, kol nustos kraujuoti, nes aš tik ką virtuvės grindis išplaviau.

— Tačiau, Jonai, čia gi ne mūsų kūdikis!

— Užsičiaupk. Nematai, kad čia vežimėlis daug geresnis.

Žmogėdrų mama: Aš labai rūpinuosi savo sūnumi. Jis nori tapti vegetaru.

Ligoninės prižiūrėtojas chirurgui: „Daktare, šis stalias jau trečias operacinis stalias, kurį jūs sugadinote per vieną mėnesį. Prašyčiau ateity taip giliai nepjauti“.

Onutė buvo tokia žvaira, kad kai ji verkdamas, tai ašaros iš kairės akies riedėdavo ant dešinio žando.

— Ar mano kojinių siūlės yra tiesios?

— Tavo kojinių siūlės tiesios, tik tavo kojos persuktos.

NEBUVO IŠEITIES

— Girdėjau, kad jūsų brolis nukrito nuo paaugstinimo ir mirė?

— Visai teisingai.

— Kaip gaila, priimkite man užuojautą. Įdomu, ką jis ten darė?

— Buvo kariamas.

NESISEKA

Berniukas visai nieko nevalgė. Desperacijoje mama nusivedė jį pas psichiatrą, kad tas jį prišnekintų. Tas bandė, bandė, bet ir jam nesisekė. Galiausiai užpykęs ir sako:

— Tad pagaliau, ko gi tu norėtum valgyti?

— Sliedų, atsakė berniukas. Nusiuntė psichiatras savo padėjėją, kad jis prikastų lėkštę sliedų.

— Štai tau, toliau sakė gydytojas, valgyk sau sliedus.

— Aš noriu, kad jie būtų kepti, — spyrėsi berniukas.

Ir vėl padėjėjas vargo, kol iškepė visus sliedus.

— Dabar, valgyk, — siūlo daktaras.

— Aš noriu tik vieno, — toliau ožiavosi berniukas.

Išmetė daktaras visus sliedus ir tik vieną lėkštėje paliko.

— Štai tau vienas, — kišo daktaras.

— Aš noriu, kad tu pusę suvalgytum, — užsispyrė berniukas.

Daktaras šiaip taip sudorojo pusę sliedų, kad tik nereikėtų kapituliuoti. Tačiau mato, kad berniukas prapliupo ašarom.

— Nagi, kas dabar tau ne gerai, — klausė jį daktaras.

— Tu suvalgei manąją pusę, — atsakė žliumbdamas berniukas.

— Kiek jums metų? — klausė jį laidotuvių direktorius.

— Devyniasdešimt septynerių.

— Beyeik neapsimoka nei namo eiti.

M. ŠALČIONAS

Rieda gyvenimo ratai

11.

SCENA 28.
Karklienė.

KARKLIENĖ: (Lyg nori bėgti prie durų, bet suklumpa verkdamas prie sofos). Dieve, už ką mane taip baudi. Tu atėjai man sūnų, vyrą, o dabar ir dukterį. Už ką, Viešpatie, už ką... už ką... Pasakyk, Visagali, kuo Tau nusidėjau, kuo užrūstinau? (Už scenos pasigirsta graudi muzika). Pali kau tėvyne, namus ir sodybą, pakelėję kryžius. Bėjau alkana per svetimus kraštus su malda ir visur ir visuomet Tavimi pasitikėjau. Kodėl mane apleidai, kodėl suavėrėjau? Tu atėjai mano sūnų, kuris mirė iš alkio ir nuovargio, kurį palaidojau svetimoje žemėje, kurio kapo gal jau pėdsakų nebėra. Kam leidai, aukščiausias, žūti mano vyrui? Aš net nežinau, kur jo kaulai trūnija. Kam leidai, Galingasis, man gventi? Kodėl, kai krito bombos ir griuvo miestai, kodėl nepalaidojai manęs tų miestų griuvėsiuose. Kodėl niekas neištiesia man pagalbos rankos, kodėl niekas nenuramina mano skaudančios širdies? Gatvėje juokas, linksmi ir laimingi žmonės, kurio aš ne bepajėgiu panešti? Bet atleisk, Sutvėrėjau, jeigu uždeėjai tokią gyvenimo našta, aš nešiu ją kantriai, nors ir be galo sunku, bet kentėsiu. Vieno tik Tavo prašau, tik vie no maldauju: ištiesk pagalbos ranką mano dukrai, palaimink jos vingiuotus kelius, priartink prie jos gerus žmones, suteik jai ramybę ir paguodą. Neleisk jai paklysti, Viešpatie. Aš tavęs maldauju... maldauju... maldauju... (Įeina Karmienė ir pa mačius verkiančią ir klūpančią Karklienę, greitai prie jos bėga).

SCENA 29.

Karklienė ir Karmienė.

KURMIENĖ: Stase, Stasyte. Vargšė mano, brangioji mano! Kas tau dabar, kas atsitiko. Ko taip susijaudinus? Nusiramink, pasakyk, gal aš galiu padėti?

KARKLIENĖ: Gal Dievas mano maldos iš klausė ir čia tave atsiuntė. Aldona, drauge mano miela, duklė pagėbo. Širdis iš skausmo plyšta (abi stojasi). Aš nebegaliu to visko pernešti, už ką man tos kančios, už ką, už ką, už ką... (Padeda galvą ant Al donos peties).

KURMIENĖ: Verk, Stasyte, verk. Išliek savo raudą, po to, bus lengviau (abi verkia). Einam, atsiesk. Mat kaip širdis nu jaučia. Taip laiko neturiu, vyras laukia.

Bet sakau užbėgsiu pažiūrėti, ką Stasė veikia su Laima. Gerai, kad užėjau, būtum užsiverkus.

KARKLIENĖ: Kodėl, Aldona, mano toks gyvenimas, kodėl ant manęs visuomet viso pasaulio vargai.

KURMIENĖ: Nusiramink, viskas bus gerai. Aš jaučiu, kad bus gerai. Niekur Laima ne pradingęs, sugrįš, pamatysi, kai sugrįš.

KARKLIENĖ: Aš netikiu. Visą laiką tokia užsispyrus, visuomet, kad jos viršus, o be to, tos mano vedybos su Antanu.

KURMIENĖ: Tai dėl vedybų... bet ji visą laiką kalbėdavo, vis Vidai priekaištaudavo: tu tėvą turi, kas rūpinas, tau nieko ne trūksta, kad mama ištekėtų, gal būtų lengviau, nereikėtų mamai taip sunkiai dirbti, bet žiūrėk, kai ištikrųjų taip padarė—bėga.

KARKLIENĖ: Man irgi kartais primindavo, sakydavo: „ištekėtum, mama, ar ką, negi viena visą laiką gyvensi; o kai motina tikrai teka — nebegėrai. Gal ir nereikėjo prasi dėti su tuo Antanu.“

KURMIENĖ: Mesk tas mintis iš galvos. Vy ras rimtas, be to, taupus, ramaus būdo, nors prieš senatvę gerai pagyvensi tiek iš vargus ir iškentėjus. Dėl Laimos nesirūpink; jauna, graži, nepažaus Kanadoje, o ko gero, gal pas Vidą užėjo. Aš nema nau, kad ji kur nors eitų ar važiuotų, Vi dai sudiev nepasakius.

KARKLIENĖ: Einam į virtuvę, paskambink jį namus, paklausk?

KURMIENĖ: Nesiskubink, Stasyt. Jeigu ji pas mus užėjo, taip greitai neišeis. Jonas namie sėdi, žinai, kad Antano laukia. Jis tuo jau suuos, kuo kvepia, jeigu jos abi ką nors pradės šnibždėti.

KARKLIENĖ: Jonas gali nepastebėti, eik skambink.

KURMIENĖ: Jonas nepastebės? Dėlto nesi jaudink. Jeigu Laima užėjo pas Vidą, tai aš tikra, — Jonas jos neišleis. Tu žinai, kad jis kalbėti moka. Nesiduos perkalbama, Bizūnų paims. Juk žinai jo būdą; gerai, tai gerai, o jeigu ne, jis pokštų nekėrės.

KARKLIENĖ: Gerai būtų, kad Jonas susi prastų ir diržu apvanotų. Aš jau nebeįveikiu.

KURMIENĖ: Jam supratimo užteks, jo mo kyti nereikia tokiuose dalykuose.

KARKLIENĖ: Kam tu dabar mane kankini, Aldona. Paskambink — viską žinosime. Nu kad tave kirmėlės, va kaip galva susi maišė (stoją ir eina). Ar gi aš pati negaliu paskambinti.

KURMIENĖ: Sėsk, palauk, gali dar viską sugadinti. Gal jau Antanas yra, gal visi rei kalą tvarko. Palauk, Laima nepažaus, jei gu pas mus užėjo. Geriau apsitvarkyk, nu siramink, gal jau pamiršai, kad piršliai at važiuos.

KARKLIENĖ: Vardan Dievo tėvo ir... Tik

rai mane šėtonas apsidėjo, tai mano višta jau seniai krosnyje sudėgė. Va ką vestu vės padaro senai bobai. (Nori eiti į virtuvę, bet vėl grįžta). Neisiu nei pažiūrėti, jeigu prisivilo, lai visai sudėgė, jau dėl vištos ne verksiu. Turiu ką valgyti paduoti, kai pirš liai atvažiuos. Neik ir tu namo, laukime abi. Išgersime, subaliavosime, paskutinį kartą mano bute. Paskiau reikės Antano klausyti.

KURMIENĖ: Net man geriau ant širdies; jau mano Karklienė ta pati. Iš karto įėjus, net išsigandau. Maniau laišką iš Lietu vos, gal mirė kas...

KARKLIENĖ: Ale jau buvau užsispyrus. Kas man į galvą atėjo, maniau Dievą iš dangaus prišauksiu. Jau buvau taip nusi stačius: sakau neatleisiu šitą kartą, negi jis mane visą laiką už nosies vedžio. Dievas, tai Dievas manau, bet jau taip vargšė mo terį skriausti, jau nebegėrai. Rėkiu, šau kių, rankas aukštyn kilioju. Gerai, kad nie kas nematė, tai būtų juoko visai apylinkei. Sakytų Karklienė prieš vestuves sudurnavo jo. Va, kaip žmogus gali iškavilėti ir labai greitai. Pfu... pfu, kad tau rugienos nuga rą sudraskytų. Pamišus buvau, tikrai pami šus, gerai kad tu atėjai.

KURMIENĖ: Toks jau žmogaus gyvenimas. Visi mes kartais iš galvos kraustomės. Bet ko norėti, po tokių pergyvenimų, iškentėji mų. (Įeina Jonukas ir įsineša puodą, iš ku rio rūksta dūmai).

SCENA 30

Karmienė, Karklienė ir Jonukas.

KARKLIENĖ: Matai tavo išdykėlis, višta iš krosnies ištraukė. Ko gero dar gaisras bū tų įvykęs, o mums nei galvoje.

JANUKAS: Mrs. Karklas, tavo višta prieš pat vestuves sudėgė, gerai kad aš išbėgau mamos įeškoti, būtų buvęs gaisras.

KURMIENĖ: Ko tu išbėgai iš namų, kas ten dedasi?..

KARKLIENĖ: Gal kas nors atėjo, yraa sve čių?..

JONUKAS: Visi atėjo, visi crazy... KURMIENĖ: Kas visi atėjo?..

KARKLIENĖ: Kas visi crazy?.. JONUKAS: Ooo... well... visi crazy: Vi da, Laima... KARKLIENĖ: Ir Laima pas jus yra?..

JONUKAS: Well... o kur ji daugiau bus, kad ne pas Vidą.

KURMIENĖ: Ar aš tau nesakiau, tai mano nuėjau.

KARKLIENĖ: Pas gerus žmones Laima pa taikė, Visagalio mano maldos išklausė.

JONUKAS: Tokio visagalio visai pas mus nėra. Tėvelis su Antanu reikalą sutvarkė.

KURMIENĖ: Kokį reikalą sutvarkė?.. JONUKAS: Laimą sutvarkė, vestuves pada rė.

KARKLIENĖ: Kaip ją sutvarkė, kokias

vestuves padarė?..

JONUKAS: Išteka ir nežino, kokias vestu ves, tai bobos galva.

KURMIENĖ: Nutilk, seni, ar taip reikia su vyresniais kalbėti?!

KARKLIENĖ: Netrukdyk, mama, duok jam pasakoti. Prie tėvo auga, bus toks vyras kaip tėvelis.

JONUKAS: Sure... aš dabar vyras, tik neuž augęs, užaugsiu, būsiu dar didesnis vyras; ne toks žioplys, kaip Vida su Laima.

KURMIENĖ: Aš tau sakiau, nekalbėk, ko nereikia.

KARKLIENĖ: Palik, ji ramybėje, Aldona lai kalba vyras.

JONUKAS: Jeigu nepatinka: aš galiu eiti na mo.

KARKLIENĖ: (Duoda obuolį). Tu mamai ir man labai patinki, pasakok, kas ten bu vo pas jus.

JONUKAS: Visi tebėra kas buvo. Atėjo Lai ma su lagaminu.

KURMIENĖ: Ką ji sakė?.. JONUKAS: Nieko ji nesakė, tėvelis viską pa sakė, tėvelis kalbėjo.

KARKLIENĖ: Ką tavo tėvelis kalbėjo?.. JONUKAS: Well... kaž ką aiškino, kaip ko kią ten Ievą iš kaulo išlaužė.

KARKLIENĖ: Tai tavo Jonas, tikras kuni gas.

JONUKAS: Tikras kunigas... Dar didesnis, kad dėjo kumščiu į stalą, net Vida su Lai ma iki lubų pašoko.

KURMIENĖ: Kodėl tėvelis dėjo kumščiu į stalą, kodėl Vida su Laima iki lubų pašo ko.

JONUKAS: Ir tu, mama, būtum pašokus: „Ką“, sako, „mergos jūs, ar vis dar pieme nės?“

KARKLIENĖ: Ir kas toliau?.. JONUKAS: Well... toliau, toliau atėjo Dič kis Antanas su bonka degtinė.

KURMIENĖ: Na ir kas toliau, Jonuk?.. JONUKAS: Nieko toliau. Well... Laima priėjo prie Dičio ir pabučiavo. Looks cra zy. Eee... KARKLIENĖ: Ką tas Dičkis sakė?..

JONUKAS: Nieko nesakė. Laima sakė: „Kaip, Antanai, jums patinka tokia didelė duklė?“

KURMIENĖ: Ką Antanas sakė?.. JONUKAS: Ha, ha, ha... Juokiasi, kaip iš gverės karas.

KARKLIENĖ: Tikrai, Aldona, jis taip juo kiasi. Ot tas mano senis, kiek jis bėdos pri darė, kad jis kur šipuliais nueitų.

JONUKAS: Jis pirma tave paleis į šipulius. Oho toks dramblis.

KURMIENĖ: Gerai, sūnau, bėk namo ir eik gulti. Aš pareisiu vėliau, turiu padėti p. Karklienei.

JONUKAS: Okay, mama. Buy, buy... good night. (Išbėga). Bus daugiau.

MOKSLAS IR TECHNIKA

IMTUVA MAITINA KŪNO ŠILUMĄ

Japonijoje neseniai paga mintas puslaidininkinis kišeni nis radijo imtuv., kuriam nereikia nei galvaninių baterijų, nei akumuliatorių. Norint, kad aparatas pradėtų dirbti, užtenka ant specialios termo plokštės uždėti delną. Ši plokštė delno šilumą paverčia elektros energija.

UNIVERSALUS TEPALAS

JAV pagamintas naujas universalus tepalas. Juo galima tepti metalinius, medinius, stiklinius, odinius, guminius, po pierinius, medžiaginius daiktus. Šis bespalvis, bekvapis tepalas nepalieka jokių pėdsakų. Daikto paviršiuje jis sudaro plonų sluoksnį, kurio ne veikia net stiprūs tirpikliai. Naujas universalus tepalas naudojamas ten, kur negalima panaudoti paprastų tepalų.

ORIGINALUS KELTUVAS

JAV yra sukonstruotas specialus keltuvas, kuriuo i bet kurį namo aukštą galima užvežti 250 kg krovinį. Jis automatiškai pakyla ir nusileidžia laiptais. Prietaisas primena didelį traktorių su guminiiais vikšrais. Jį varo elektra. Nu trūkus srovei, stabdžių sistema akimirka blokuoja varantį ratą ir vikšrų juostą.

Tokie keltuvai dabar pradėti gaminti JAV ir VFR. Jie skirti namams, kur nėra liftų.

ELEKTRONAI SKAIČIUOJA LAIKĄ

Tai nėra paprastas rankinis laikrodis, nors savo išvaizda jis panašus į milijonus kitų. Jis turi elektrinę „širdį“.

Naujame laikrodyje 40 procentų įprastinio mechanizmo detalių pakeista naujomis. Vietoj spyruoklės čia, pavyzdžiui, yra miniatiūrinė elektros baterija ir mažytis elektroninis blokas. Baterija nepertraukiamai gali maitinti mechanizmą ištisus metus.

Naujas laikrodis pasižymi dideliu tikslumu. Įdomu pažymėti, kad pagal tikslių laiką nustatoma net jo sekundžių rodyklė. Dabar ruošiamasi šių laikrodžių serijinei gamybai. TSSRS.

SROVĖS ARDO UOLAS

Amerikos šachtininkų mokykloje, Montanoje buvo išbandytas uolų skaldymo būdas, panaudojant aukšto dažnumo sroves. Įrenginį sudaro aukšto dažnumo srovės generatorius, panašus į galingą radijo siųstuvą. Aparato skleidžiamos bangos yra nukreipiamos į uolas. Ten jos skleidžia, išsilo uolose esančią drėgmę ir sukelia vadinamąją „terminę įtampą“, suskaldančią reikiamą dalį uolos.

Tokiu būdu skaldyti uolas yra greičiau ir pigiau, negu naudoti tam tikslui sprogdinimą arba gręžimą.

FILMO MENAS...

Atkelta iš 4-ro psl.

ką, čia nėra pasmerkiama ar išjuokiama religija, bet tik kritikuojamas prietaringumas. Šiame filme randamos abi režišieriaus S. Ray ypatybės — paprastas nuosirdumas ir lėtumas, vedant situacijas prie tragiškos pabaigos.

SON OF FLUBBER

Walter Disney, pereitais metais susilaukęs didelio pasisekimo su filmu „The Absent-Minded Professor“, sumanė pasinaudoti publikos prielankomis, kol dar iš atminties nėra išblėsę minėto filmo komiški vaizdai ir situacijos.

Būdinga, kad panašiais atvejais tokie filmai, tęsdami pirmojo filmo temą ar naudojamiesi panašiomis priemonėmis, ne visada pajėgia išsilaikyti jau ankščiau pasiektose aukštumose. Be to, ir pati publika reikalauja ko nors naujo. ir vertingumo. Konkretiu atveju nebūtų galima pasakyti, kad „Son of Flubber“ vi siškai prilygtų ankstyvesniam, minėtam filmui „The Absent-Minded Professor“.

Šiame filme taip pat pagrindinių veikėjų pastebime Fred MacMurray, kaip Prof. Ned Brainard, išradusį naują medžiagą „flubber“ arba „skrendančią gumą“. Ši speciali medžiaga įgalina seną automobilį atsipiešti nuo žemės, lyg he likotė. Ankstesniame filme pritaikius nuostabią medžiagą krepšinio žaidėjų batams, sa vo kengūriškais šuoliais jie ne mažiau nustebino priešininkus. Šios komiškos scenos naujajame filme kartojamos jau futbolo rungtynėse.

Genialus profesorius išranda ir naujovišką „sausą lietuvą“, tam tikrą priemonę su kontroliuoti orai. Iš pradžių vis dėlto nelabai sekasi, ir iš daugumos langai kelių mylių spinduliu.

Šis filmas, be abejo, išsausins vieną žypsnį

mojo personalo atstovų, kiekvienu atveju taip pat dalyvauja fakulteto, kurin studentas stoji, komjaunimo sekretorius ir universiteto komjaunimo sekretorius. O egzaminus išlaikiusių kandidatų priimant studijuoti, paprastai paklauiama, ar jis bus komjaunimo lis... Pasakotojai teigia, kad Vilniaus universitete apie 90 proc. studentų priklauso kom

KULTŪRINĖ KRONIKA...

Atkelta iš 4-ro psl.

apie polieterinio uretano elastinius kitus.

D. Kuraitis, tyrinėjęs berilio ekstrahavimą, parašė apie anioninio berilio kompleksų ekstrahavimą su triisooctilaminu.

Dalia Germanas su kitais Western Reserve universitete, Clevelande, parašė apie neorganines makromolekules su Si-O-M grandine.

D. Šatas parašė apie skysčių absorbcijos nukreipimą plokštiniuose kūnuose.

P. G. Kazokas parašė apie katalizinį duslintuvą naujos konstrukcijos automobilyje.

A. J. Rumša parašė apie purkštimo žarnų vinyojimo mašiną, kuri jo užpatentuota.

J. J. Ambrozaitis išrado didelio greičio skaitiklį, kuris jo užpatentuotas.

DIDELIS DR. P. REKLAIČIO MOKSLINIS DARBAS

Meno istorikas Dr. P. Reklaitis paruošė didelį mokslinį darbą „Meno paminklai Lietuvoje didžiosios kunigaikštystės teritorijoje“. Veikalo turinys: Pilys ir rūmai Lietuvoje, Pilių bažnyčios Lietuvoje, Vilniaus miesto komunalinių bendruomenių paminklai. Vilniaus vienuolynų paminklai. Paminklai Naugarduko ir Lie tuvos - Brastos palatinatuose. Gudijos platinatų paminklai. Tyrinėjimų istorinė apžvalga ir literatūros sąrašas. Veikalas kapitalinis ir jam reikia rimto leidėjo.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Bronius Budriūnas. SVEIKA MARJIA. Gaidos, solo balsui, mišriam chorui ir vargonams.

Bronius Budriūnas. RUŠIŲ GIAGĖLĖS. Moterų chorui su fortepionu. Žodžiai Bronės Buivydytės. Parašyta JAV ir Kanados lietuvių 1-sios Dainų šventės komiteto užsaky

jaunimui.

Atvykusių nuomone, Lietuvoje nemaža žmonių klausosi lietuviškųjų radio transliacijų iš Vakarų. Vilniaus universiteto studentai taip pat klausosi tų pranešimų. Nors transliacijų klausomumas trukdo mas, tačiau dažnai pavyksta pranešimų išklausti netrukdo mai.

RODNEY, Ont.

VEIKLI PIRMININKĖ

Tenka pastebėti, kad šiais metais L. B. Apyl vadovybė yra gana veikli, turinti pirmą kartą pirmininkę moterį — J. Paketuriene. Be suruoštų jau kelių parengimų bei minėjimų, yra įteikta Rodney ir West Lorne, Ont. bibliotekoms knygų — anglų kalba Arfonienės „Palik ašaras Maskvoj“.

Bs to, apylinkės lietuvių — tabako augintojai, susiorga nizavo trąšas pirkti bendrai ir gautą komisiją atiduoti numatomų lietuvių namų statymo fondui. Fondo organizavimu rūpinasi ir trąšoms orderius renka V. Čerškus, A. Šarapnickas, J. Rastapkevičius ir A. Kudirka. Tad geros jiems sėkmės. A. K.

TECHNIKOS ZODIS.

(80) nr. 1963 m. kovo - balandžio mėnesių. Šis numeris daugiausia užpildytas Kanadoje gyvenančių, beveik vien Kanados sostinėje gyvenančių inžinierių: J. V. Danio, A. Jurkaus, J. Rimšaitės, A. Paškevičiaus. Plačiau šiame numeryje pavaizduoti J. V. Danio darbai. Ir iliustracijų dauguma taip pat iš Ottawos inžinierių skyriaus. Numeris įdomus.

AIDAI. 1963 m. balandžio mėnesio Nr. 4(159).

MARGUTIS 1963 m. balandžio mėnesio, su modernios A. Elksaus tapybos atvaizdais.

KNYGŲ LENTYNA. 1962 m. Nr. 4. Su paklausimu, ar knygų lentyna reikalingas leidinys?

KĄ TIKTAI IŠLEISTA

Lietuvoje išleista J. Tumovaižganto apysaka „Dėdės ir dienienės“, 98 pusl., 15,000 tiražo, iliustruota S. Krasausko graviūromis.

J. Grušo knyga „Profesorius Markas Vidinas“ turinti rinkinį autoriaus scenos kūrinių: „Tėvas ir sūnus“, „Vedybų sukaktis“ ir „Nenuorama žmona“.

V. Dautarto išėjo trečioji novelių knyga „Kai nurausta putinas“. Vyt. Petravičius ilgame straipsnyje apie Dautartą rašo, kad jis pavaizdavęs diktatūros suklaidintą žmogų, kai buvo nuvertintas Stalinas: „O kas sugrąžins man tikėjimą? Po to, kas įvyko, aš nu stojau tikėjęs bet kokia tiesa. Žmonės sugalvojo tokias tiesas, kurios jiems naudingos. O kaip aš tikėjau! Ir likau apgautas... Taigi: Dautarto žmogelis pragrėjęs, o mūsų bolševikai? Išleistas penktasis „Literatūros ir meno metraštis“, pasakų rinkinys „Gulbė kara liaus pati“ ir kiti.

MIRĖ RASYTOJAS KIELA Kazys Kielas buvo gimęs 1898 m. Sandogaloje, Biržų ap. Mokėsi Biržų gimnazijoje ir Voroneže. Grįžęs Lietuvon, buvo mokytoju ir vėliau dirbo Kauno savivaldybėje. Buvo rašytojas. Bendradarbiavo spaudoje, kaip žurnalistas. Iš

MIRĖ RASYTOJAS KIELA Kazys Kielas buvo gimęs 1898 m. Sandogaloje, Biržų ap. Mokėsi Biržų gimnazijoje ir Voroneže. Grįžęs Lietuvon, buvo mokytoju ir vėliau dirbo Kauno savivaldybėje. Buvo rašytojas. Bendradarbiavo spaudoje, kaip žurnalistas. Iš

Įvairūs DRAUDIMAI Vacys Žižys Įstaigos VI 2-1427. Namų 366 - 9094

Įstaigos VI 2-1427. Namų 366 - 9094

Namų 366 - 9094

Namų 366 - 9094

Namų 366 - 9094

Namų 366 - 9094

Namų 366 - 9094

Namų 366 - 9094

Namų 366 - 9094

Namų 366 - 9094

Namų 366 - 9094

Namų 366 - 9094

Namų 366 - 9094

Namų 366 - 9094

Namų 366 - 9094

Namų 366 - 9094

Namų 366 - 9094

Namų 366 - 9094

Namų 366 - 9094

Namų 366 - 9094

Namų 366 - 9094

leista jo kūrinių: Tarp garu jantių nuodų, Likimo grimasos, Ežeras išskrido, Slogi naktis. Išvertė į lietuvių kalbą Žeromskio Pavasarejant, Erenburgo Trylika pyptių ir į rusų kalbą Baltušio Parduotas vasaras.

Kiela komunistų partijai nepriklausė, buvo demokratas ir okupacijos priešininkas. Palaikė Vilniuje per Rašytojų namus.

MIRĖ LATVIJOS ATSTOVAS LONDONE

Iš Londono pranešama: mirė ilgametis laisvosios Latvijos atstovas Londone, C. Zarinš. E.

MIRĖ DR. J. LEIMONAS

Bostone mirė žymus ateitininkų, pavasarininkų ir Katalikų centro veikėjas Dr. Juozas Leimonas. J. Leimonas buvo gimęs 1900 metais Gudelių val., Marijampolės ap. Dakta ro laipsnį gavo Freiburgo universitete, Šveicarijoje. Buvo Rytų ir Mūsų laisvės redaktorium, plačiai dalyvavo vi suominėje veikloje.

NAUJI PRELATAI

Trys lietuvių kunigai, gyvenę Romoje — Šv. Kazimierų Kolegijos rekt. kun. Z. Ignatavičius, Kolegijos dvasios vadas kun. Vyt. Balčiūnas ir PLB Romos Lietuvių Bendruomenės pirm. ir ilgametis Eltos italų kalba (Elta-Press) redaktorius, kun. Vincas Mincevičius, balandžio mėn. Po piežiaus Jono XXIII-jų pakelti į prelatus.

PLOKŠTELIŲ BADAS LIETUVOJE

Lietuvoje susirūpinta klasi kinės muzikos plokštelių trūkumu. Pasirodo, estradinės (lengvosios) muzikos plokštelių netrūksta, bet mažesniuose miestuose sunku gauti plokštelių su Bethoveno, Čaikovskio ir kt. kompozitorių kūryba. Laiškuose „Literatūros ir Meno“ savaitraščiui (16 nr.) skaitytojai nusiskundė, kad tik radio bangomis galima išgirsti M. K. Čiurlionio „Miške“ ar „Jūrą“, jo fortepioninius preliudus ar harmonizuo tas liaudies dainas. Veltui muzikos mylėtojai įieško Čiurlionio muzikos įrašų Vilniuje ir Kaune, be to, pasigėdama ir plokštelių su Kipro Petrausko, Antano Sodeikos, Alek sandros Staškevičiūtės įdai nuotomis arijomis ar dainomis. E.

● Trečiasis L. Kiauleikio feljetonų rinkinys — „Be kaukės“. 119 psl. rinkinyje autorius satyros formoje vaizduoja Lietuvos biurokratus, pa taikūnus, veltėdžius ir kt.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que.

Tel. RAYmond 7-3120.

ME7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117 — 6th Avenue,

Lachine.

BELLAZZI-LAMY, INC

DO 6-6941

7682 Champlain Blvd.

LaSalle

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.

Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

M. MACIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

AUKŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS

ANGLIŠKOS IR ITALIŠKOS MEDŽIAGOS

Kostumų kainos (su vienu kelnėm) \$65, \$75, \$85 ir \$95.

Atskiros kelnės nuo \$15 iki \$25.

79 ir 81 St. Zotique St. E.

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

J. Skučas, Prez. RA 2-6152 6966—44 Ave. Rsm.

Superkame sklypus ir žemę Montrealyje bei apylinkėse.

Už indėlius mokame 8% dividendą.

SIUNTINIAI

visų rūšių pačių klientų supirktų daiktų ir per Angliją Daniją pagal esamus pavyzdžius, visi apdrausti, per JANINĄ ADOMONIENĘ.

Kreiptis: 1674 Couvrette St., Ville St. Laurent,

Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940

BALTIC WOODWORK CO.

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kambarai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

K. KIAUSAS ir J. ŠIAUČIULIS.

Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.

Montreal, P. Q.

Tel. DO 6-3884

SHELL SERVICE STATION

SAV. SAM PUKTERIS

5415 BALANGER, ROSEMOUNT.

(ties 44 Ave.)

Tel. 721-3146

Reguliuojami: motorai, taisomi: stabdžiai, sankabos ir kt. Amerikoniški ir europietiški automobiliai.

SIUNTINIAI LIETUVON

Kaufman's Woollens & Textiles

3997 St. Lawrence Blw. Montreal, P. Q. Tel. VI 2-5319.

Iš čia pasiūsite siuntinius savo artimiesiems

garantuotai skubiausiai ir

urmo kainomis

(30—40% žemiau rinkos kainų)

IMPORTUOJAME IŠ ANGLIJOS

geriausias angliskas vilnones medžiagas vyriškiems ir

moteriškiems kostiumams ir suknelėms.

Turime didžiulį pasirinkimą viln., kašmiro ir šilk. skarelų

Ateikite ir išitikinsite, kad čia perkant sutaupysite.

PRIMAME UŽSAKYMUS

vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams.

CH. KAUFMANAS

Buy. Lietuvos pilietis Audinių fabriko Litex Kaune

vedėjas, kalbą laisvai lietuviškai.

Sunoco Service Station

SAV. L. RUGIENIUS

2750 Ontario ST. E.,

(ties Hogan Str.)

TEL. LA 2-2372.

ILGAMETĖ PATIRTIS

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose.

Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.

3537 PARK Ave, Montreal.

Tel. VI 5-7623.

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

TORONTO

NUOSAVAS NAMAS

Savotišką nuosavybę jausmas kartais apseka naują Kados gyventoją. Tuo labiau, kad antroji pusė nuolat ir net įkyriai primena apie turėjamą šią vietą. Ana vieni pažįstami jau užpildo antrą namą, o kiti jau dairosi trečio. Nors ir neturint tokių plačių užsimonimų, bet būtų gera gyventi nuosavoje pastogėje. Tuo pa sibaigtų lipinėjimas laiptais i antrame aukšte esančią vieno kambario ir neperdidžiausios virtuvės prieglaudą. Pasibaigtų pirštų galais vaikštinėjimas ir klausymas nesibaigiančių šeimininko aimanų apie kylančius nuosavybės mokesčius, apie didėjančias elektros išlaidas ir bereikalingą šilumos eikvojimą darinėjančių duris. O tuo labiau, jei pasitaiko užklysti bičiuliams, nesuskubant tiems greitai uždaryti duris.

Besirengiant realizuoti vertingą svajonę, paslaugūs par davėjai vežioja kaip didžiausius ponus savo naujitelaičiais automobiliais. Jie rodo, aiškina, vedžioja po įvairias, pagal pirkėjo pajėgumą įkasti, vertybes. Pasivažinėjimo metu pirklys kalba apie nuosavybių kylančias kainas ir neperdidžiausias galimybes pirkėjo paruoštam kapitalui. Žinoma, tiesiog jis to nepasako, bet išveda taip, kad vos pajėgi suvokti, kad turimos santaupos yra labai mažos ir ką nors geresnio netenka tikėtis.

Išsėmęs ar pailsęs saldisis agentas valandėlei nutyla ir užsuka čia pat, prie vairo esanti radija.

Taip bevažinėjant, bevaikštant ir besidaistant labai sunku ką nors išsiritinti. Jėgu kaina prieinama, tai namas nepatin ka, o jėgu namas panašėnis, tuomet kišenė nebeišneša.

Bet viena, laimingoji diena pagaliau ateina. Namais apėit tas beveik visai toks, kurio jėškota. Iš vidaus — būtų ne patogu prisipažinti — labai ap leistas, mat nuomininko ilgai gyventa, bet iš lauko sveiku tėlis, kaip stiklinė ir plytos ne blogos. Svarbu, kad kaina ne perdidžiausia, o iš vidaus patys pasitvarkysim. Kadangi bus dirbama vakarais ir šešta dieniais, tai nekaštūs daugiau nė centas. O dažams ir kelioms sugadintoms ranke noms kiek ten teišeis palygi

nus su \$13,000 vertės objektu. Vykusiai surastu pirkiniu negalima ilgai džiaugtis ar nuodugnau apžiūrėti. Nega lima patikrinti remonto gali mybes ar pakartotinai dirstel ti i vieną, kitą nepatrauklią vietą. Prityręs namų pirklys, iškalbingas tautietis teigia tu rįs dar porą klientų, kurie ir gi jėško panašaus objekto. Jėgu anie tik pamatytų tą na mą, vienas tikrai griebtų, gal net kainos nepaklausęs.

Reikalas rimtas todėl ilgai nedelsiant, paskubomis daro mi dokumentai ir savotiškas savininko jausmas užpildo krūtinę. Nors duodant čekį kiek nesmagu dėl sutrūnijusių balkių rūsyje, bet tautietis itikina (o kaip savam netikėti), kad lubas jie tikrai atlai kys. O jei pradėtų braškėti, bus galima visuomet pastatyti vieną kitą ramstį. O virš židinio išprogsią sieną jis tėvis kai patarė pridengti didesniu paveikslu ar veidrodžiu, sutei kiant visam kambariui neabe jotiną liuksusą.

Viskas pračina kaip suvėi patepta ir po mėnesio persi krauščius, prasideda didysis darbmetis. Ištrupėjęs tinkas cementuojamas, plyšiai lopo mi, perkrypusios durys tiesi namos, o jau to dažymo, da žymo rodos ir galo nebus. Bet tas viskas nesvarbu, nes savininko jausmas nustelbia visus nedateklus, pavargimą ir nedamiegotas valandas ei nant rytmetį i fabriką.

Darbymetis sėkmingai tę siamas iki sekančio šeštadie nio. Gerokai po pietų ateina kaimynas ir pasidžiaugęs nau jakurių darbštumu, stebisi, kad namas viduje buvęs tikrai ap leistas. Dėl to, svečias gal vojąs, kad jis buvo pigiai pirk tas, nes jo pažįstamas norėjęs namo tik atsikratyti ir atida vęs tiesiog namų pirkliams už \$8,000.

S. Prancūnas.

PLAUKYMO KURSAS

Raudonasis Kryžius organi zuoja plaukymo kursus, kaip pagalbinę priemonę išvengti nelaimių vandenį. Informaci jos gaunamos Raudonojo Kry žiaus raštinėje: 2170 Dorches ter West.

Lietuviai advokatai
NEIMAN, BISSET
& SEGUIN
Barristers, Solicitors,
Notary Public.
35 Heyden Street
(netoli Bloor ir Yonge)
Toronto 5, Ont.
Tel. Office WA 4-9501
Res. BE 3-0978

A. E. Mc KAGUE, Q. C.
Barrister and Solicitor
Advokatas ir Notaras.
Tel. EM 4-1394, EM 4-1395
1008 Northern Ontario Bldg.
330 Bay Street.

TAUPLYK IR SKOLINKIS TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE „PARAMA“

Būstinė: LIETUVIŲ NAMAI
1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723
Už santaupas moka nuo 4¼% iki 5%.
Už asmenines paskolas ima tik 7½%.
Už paskolas ir — morgičius — 6½%.
Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.
Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000.00.
„Paramos“ nariais gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenantis Kanadoje.
Kasos valandos:
dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienius ir sekmadienius,
o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tiktai pirmadieniais ir penktadieniais.

SEJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis
Leidžia ir redaguoja: J. Lazauskas.
Eina dešimtį metų.
Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.
1649 N. Broadway, Melrose Park., Ill., USA.
Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

WELLAND, Ont.

PAGERBTAS SUKAKTUVININKAS

„Niekio nėra pergera pran cūž kareivui!“ — pasakė Na poleonas, atiduodamas savo arklių pasiuntiniui, kuris laiku jam atnešė labai svarbią žinią. Kareivis žinodamas savo misi jos svarbumą, jojo taip greitai, jog jo arklys pasiekęs ke lionės galą, krito. Napoleonas atidavė savo nustebusiam ka reiviui savo brangų žirgą.

Tais žodžiais imperatorius norėjo parodyti, jog Prancūzi jai yra brangus kiekvienas ei linis karys, kad jo žygiai ir pa reigos, kurie gal iš kart pasi rodo nedidelės reikšmės, i ga lą nulemia didelius įvykius ir atsiekia reikšmingus rezulta tus.

Šis gražus istorijos pavyz dys labai dažnai kartojasi gy venime.

Balandžio 27 d. gražus bū relis Wellando kolonijos lie tuvių susirinko J. S. Sinkų ho telyje pagerbti kuklų koloni jos narį Bronių Andriųši jo 50 metų sukakties proga. Mū sų kolonija yra turėjusi daug iškilmingų sukakčių. Buvo pa minėti įvairiomis progomis žymius postus užimą asme nys, praityje pirmaujančių ei lėse dirbę bei nusipelnę žmo nės. Tokie minėjimai, aišku, sutraukia daug žmonių, norin čių parodyti sukaktuvininkui savo lojalumą arba didžiai trokstančių nors trumpą va landą pabūti arčiau elito.

Priešingai tokiems paminė jimams buvo Br. Andriūšio pagerbimui surengtas pobū vis. Kaip sukaktuvininkas sa vo žodyje pareiškė, jo gyvenim na kelyje nebuvę nieko labai nepaprasto. Atseit, jis nesijau čięs pasukęs žmonijos istori jos ratą nei viena, nei kita kryptimi, nei nustebejęs pa saulio naujos planetos atradi mu. Taigi, visi jo pagerbti at silankiusieji buvo be užkulisi nių minčių. Tai buvo nuosir dūs draugai, susirinkę užtikrinti jam savo draugiškumą ir pabrėžti mintį, jog kiekvienas lietuvis yra brangus savo tau tai, ar mažesniame jos padali niui — lietuviškai kolonijai.

Br. Andriūšis yra šaunus medžiotojas, geras šaulys ir Lituanica klubo narys. Ilgesnį laiką jis yra buvęs bendruome nės valdyboje, kur užėmė va dovaujantį pirmininko postą. Taip gi reikali pabrėžti, kad jis yra vienas iš pavyzdgingiausių kolonijos lietuviškos kny gos mėgėjų, jo bibliotekoje labai daug išleistų lietuviškų knygų. Kaip apsi skaitęs ir išsilavinęs, su nusi stovėjusia stipria pasaulėžiū ra asmuo, Br. Andriūšis yra įdomus pasikalbėti ir neretai įvairiose kolonijos veiklos

komplikuotose situacijose pa reiškia savo svarią, logišką ir gyvenimo patirtimi paremtą, nuomonę.

Turbūt, per neapsižiūrėji mą pobūvis buvo surengtas tą patį šeštadienį, kai netoli moje St. Catharinėje vyko skautų vakaras. Dėl tos prie žasties, nemaža norėjusių po būvyje dalyvauti turėjo būti parengime.

Su žengiančiu pirmyn pava sariu Wellande prasideda di desnieji šios kolonijos paren gimai. Birželio mėn. 2 d. įvy ksta visų laukiamas įdomus Li tuanica klubo kartūno balius, o birželio mėn. 22 dieną yra tas šeštadienis, kai visi keliai ir keliai ves svečius i garsią sias tradicines Jonines Wellan de. Pasirengimai kartūno ba liui ir Joninėms eina pilnu tempu. Abu parengimai įvyks ta St. Stephen's salėje Wel lando užmiestyje. Y.

MOTINOS DIENOS MINEJIMAS

Gražiausiame metų laikotar pyje — gegužės mėnesį su bun dančia gyvybe, su baltais žie dais išpuostomis obelimis pri siminkime ir pagerbkime sa vo „močiutes senglavėles“. Lietuvė motina yra verta iš imtinios pagarbos kaip, auklėja, mokytoja, šeimininkė ir išlaikytoja; dėl kurios, nevie na amžinai užmigo Sibiro tai gose atiduodama paskutinį duonos kąsnį savo vaikams.

Apylinkės valdyba ruošia motinos dienos minėjimą ge gužės mėn. 19 d. kuris įvyks tuojuo po pamaldų toje pačio je Knights of Columbus salėje. Tai dieniai bus pritaikytos pa maldos, paskaita ir meninė da lis. Paskaitą skaitys Vanda Alonderienė. Kviečiame tau tiečius skaitlingai atsilankyti.

Apylinkės Valdyba.

LIETUVIAI VEIKIA VIS...

Atkelta iš 3-čio psl.

ma jungimas jaunųjų intelec tualų i organizacinį vienetą, kad būtų galima sėkmingiau plėsti ir įsisąmoninti tautinį su sipratimą filisterių ir jaunimo tarpe. Be to, numatoma reng ti viešus pasireiškimus — strai psniais laikraščiuose, paskaito mis bei savitarpio diskusij mis. Pagaliau numatoma, kad ši draugija pasireišk iškelda ma jaunųjų lietuvių galvose nas ir nuomones įvairiais klau simais siekiant glaudesnio ben dradarbiavimo ir geresnio abi pusio susipratimo su vyresne lietuvių karta.

SAULT ST. MARIE, ONTARIO

NEKLADINKIME PATIKSLINDAMI

„Nepr. Liet.“ 18 Nr. Sault-Ste-Marie Korespondentas savo patikslinimo korespon dencijoje iš Sault-Ste-Marie, išvadino mane šmeižiku ir sąskaitų suvedžiotu, o pats rašo iškraipydamas faktus.

Š. m. balandžio mėn. 4 d. „Tėv. Žib.“ 14 Nr. mano ko respondencijoje dėl St. Grige laičio mašinos incidento buvo rašyta:

Š. m. kovo mėn. pradžioje mūsų tautietis St. Grigelaitis turėjo didelį auto mašinos incidentą, kurio pasekmėje bu vo užmušta kanadietė moteris,ėjusi i ligoninę aplankyti ser gantį tėvą.

Byla tuo reikalu atidėta ba landžio mėn. Taigi, mano nuomone, nebuvo kaltintas nei St. Grigelaitis, nei kana dieius J. Wilson.

Dabar pažiūrėkime tikros teis/bės pusės. Mūsų Kores pondentas bando visą kaltę su versti kanadiečiui, stengdama sis visiškai išteisinti St. Grige laitį.

Tą pat vakarą, po to inci dento per vietos radio, kas va landą, dar ir kitą dieną, poli cija prašė, kad kas matė tą in cidentą, ateitų ir duotų savo parodymus. Deja, niekas ne matė, o gal nenorėjo po teis mą vaikščioti.

Kovo 7 d. vietiniam „Sault Star“ buvo įdėtas straipsnelis, kuris, kaip vėliau pasirodė, ne atitiko tiesos. Ten rašė, kad St. Grigelaitis važiuo iš rytų i vakarus ir suko dešinę, ka da buvo kanadiečio J. Wilson užgautas ir yra kaltinamas už pavojingą vairavimą, bet vė liau pasirodė, kad St. Grigelai tis suko kairęn užblokuoda mas kelią tiesia kryptį važia vusį J. Wilson, kuris atsitenkė i St. Grigelaičio dešinį priekinį sparną. Kuri mašina užmušė moterį, niekas nematė ir nežino.

Vietos laikraštis „Sault St ar“ po teismo rašė, kad poli cija dabar galvoja, kad J. Wilson pirmas užkludė tą moterį ir ją nešė iki atsitenkė i St. Grigelaičio mašiną, todėl Jury neapkalto nė vieno vai ruotojo dėl tos moters užmuši mo, nes abu buvo kalti tik ne buvo liudininkų.

Jei Korespondentas tuo ne tiki, tegul dar kartą perskaito balandžio 6 d. „Sault Star“ miesto lape pirmam puslapy je didžiojo raidėm straipsnį „Jury Attaches No Blame in Sault Woman's Death“.

Toliau tame straipsnyje ra šo: „Penkių vyrų „coroner's jury“ penktadienio vakarą ne apkaltino nė vieno asmens dėl 48 metų amžiaus Mrs. Leola

Frazer tragiškos mirties, kuri mirė dėl gauto sužeidimo auto mašinos incidente kovo 6 d. „Jury“ rado, kad moteris mi rė dėl dviejų mašinų susidūri mo priekyje „General Hospi tal“ ir nustatė, kad „no one person was to be held respon sible for her death“.

Taigi, kaip matote, mano korespondencija nėra nei šmeižtas, nei sąskaitų save džiojimas. Bet, man atrodo, pondoauto patikslinimu.

Kad yra priešingai su Kores pondentu sutinku ir esu jam dė kingas, bet kas dėl federalinės valdžios, tai rinkimai jau pa rodė. Kas dėl provincinės val džios, tai viena ji nėra tiek svarbi, o antra tai pamatysi me netolimoje ateityje.

Bendrai paėmus, atrodo, kad Korespondentas yra užpykęs, kad kas nors be jo drįsta parašyti i kurį nors laikraštį nors ir trumpą tikslią žinutę. Gi jis pats pripažįsta, kad gy vename demokratiniam kraš te, tad nesistenkim savo nuo monės pristesti kitiems ar dėl rašymo ar dėl rinkimų. V. S.

TURĖSIME MOTINOS DIENOS MINEJIMĄ

Birželio 1 d. Sault - Ste - Marie apylinkės valdyba ruošia motinos dienos minėji mą. Nors ir kiek pavėluotai, bet negavus salės, teko atidėti. aukaščiui paminėti datai.

VEL MAŠINOS NELAIME

Kovo 30 d. tautietis J. Meš kys su draugu vyko i vakaruš kas. Nuleidus vieną ratą, i smėlį, mašina prarado kontro lę ir atsitenkė i uolą. Maši nai padaryta apie 900 dol. nu ostolių, o važiuotojai sužeisti.

Mašiną vairavo p. J. Meš kio draugas.

DAR DĖL INVESTAVIMŲ

Nors jau daug kartų spau doje buvo rašyta apie didelius nuosimčius mokančius asme nis ar kompanijas, bet žmonės mėgsta rizikuoti ir savo sun kiai sutaupytus pinigus inves tuoja. Dabartiniu laiku dar ne sibaigia viena tokia byla iš S. Ste-Marie. Vienas buvęs ad vokatas prasikolins, kaip jo tautiečiai sako per \$300,000, Nukelta i 7-tą usl.

Kanados briedis (moos) po ilgos šaltos, labai įkyrėjusios, žiemos atsilus orams ir paki lus saulei, skelbia, vasarą.

VEDYBŲ TIKSLU,

JAV gimusi - augusti lietuvai tė, 42 m. amž., katalikė, gra žiai išauklėta ir dabar gyve nanti Cleveland, Ohio, U. S. A., nori susirašyti su doru, blaivių viengungių lietuviu — maždaug apie to amžiaus. Viengungio luomas nesvarbu. Gali būti ir miško kirtėjas, ar fabriko samdiny, ar ir profe sionalas. Apsivedus, galėčiau Kanadoje gyventi, o gal vy ras norėtų čia i J. A. V. kel tis. Taigi, bernužėliai — pirs kitės gražiai mergužėliai, nes ji nenori likti senmerge. Laiškus rašyti: Klevelandie tei, 7722 George Street, LaSalle, P. Q.

MLKOLO (MICHAEL) BRAZDEIKIO IPĖDINIAMS

Tarpe Mykolo Brazdeikio ipėdinių minima ir prieš oku paciją Mažeikių apskrityje gy venusi Uršulė Nevardauskie nė.

Žinantieji jos adresą malo nėkite atsiliepti:

ALFONSO SAVICKIO IPĖDINIAMS

Šių metų sausio mėn. ang lių kasyklose Anglijoje žuvo Alfonsas Savickas, 47 m. am žiaus. Liko šiek tiek turto. Yra žinoma, kad J. A. Valsty bėse gyveno jo sesuo Veroni ka - Regina Dauber. Ji arba apie ją žinantieji prašomi at siliepti:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

HAMILTON

Vasaros sezono atidarymo proga

RENGIAMAS

DIDELIS BALIUS -šokiai-

kurie įvyks „VICTORIA DAY“ — gegužės 20 d., pirmadienį, „Brant - Inn“, LIDO DECK salėje, Burlington'e, Ont.

GROS BENNI FERRI ORKESTRAS,

IVAIRUS BUFETAS,

LOTERIJA, LAIMĖS STALIUKAI ir t. t.

Pradžią 7 val. vakare.

Maloniai kviečiame visus Hamiltono, Toronto ir visų kitų vietovių lietuvių šiame parengime gausiai dalyvauti.

Tautos Fondo, Hamiltono Skyr. Valdyba.

VASAROS SEZONO ATIDARYMAS

pradedamas dideliu baliumi - šokiais, kurie įvyks „Victori ja Day“ proga gegužės 20 d., pirmadienį Lido Deck salėje — „Brant - Inn“ Burlington'e, Ont.

Gros nuotaikingas Benni Ferri orkestras, veiks įvairus bufetas, turtinga loterija, laimės staliukai ir tt. Pradžią 7 val. vak.

Bus geriausia proga links mai praleisti ilgojo savaitgalio laiką pasilsint ir pabendraujant savo artimųjų ir pažįstamų tarpe. Taipgi užmegsti ir naujas pažintis.

Tad maloniai kviečiame visus Hamiltono ir visų kitų vietovių lietuvių gausiai atsilankyti į šį parengimą, kur tikrai bus linksma ir smagu.

Kartu savo atsilankymu paremsite ir mūsų veiklą lėšų telkimo tėvynės laisvinimo reikalui.

Iki malonaus pasimatymo.

Tautos Fondo Hamiltono Skyriaus Valdyba.

PARAPIJOS ŽINIOS

Šv. Jono parapijos choras iš Toronto giedoja mūsų bažnyčioje gegužės mėn. 5 d. su mos metu, o VAV choras tuo pačiu laiku buvo nuvykęs į šv. Jono parapiją. Svečiai iš Toronto paliko gerą įspūdį, nors buvo jaučiamas stoka vyriškų balsų, tačiau bendrai, panašūs pasikeitimai choras yra sveikintinas reiškinys ir įneša gyvumo ne tik į parapijinį gyvenimą, bet ir visos kolonijos kultūrinį gyvenimą. Chorui vadovavo ir vargonais palydėjo muz. St. Gailevičius.

● Užsakai paskelbti Pr. Ciparo su L. Vindašiūte ir Puro iš Ottawos su E. Černiauskienė.
● Pasiruošimo darbai Kana dos lietuvių katalikų kongre sui Hamiltone eina prie pabaigos. Jis įvyks birželio 15—16 d. d. K. B.

PRIEŠVESTUVINĖ STAIGMENĀ

L. Vindašiūte buvo surengta V. K. Geležinių namuose. Įteikta taip pat daug gražių dovanų, ypač iš iniciatorių pusės — K. Geležinienės, I. Vasilauskienės ir kt. Vestuvės numatomos gegužės mėn. 18 dieną.

TAUPLYK IR SKOLINKIS KOOPERATINIAME BANKELYJE

„TALKA“

Išduodamos asmeninės paskolos iki 3,000 dol., morkiųjų paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. Pilnas čekių patarnavimas.

Darbo dienos:

Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.
21 MAIN St. E. Room 207. Tel. JA 8-0511

NIAGAROS PUSIASALIS

KANADOS SLA ŠVENTĖ

SLA Kanados kuopos 72—Hamiltono — 278 St. Catharines ir 236 Toronto turėjo bendrą pasitarimą Hamiltone, kuriame nutarė šventės progą ir pasiskirstė darbais. Višos trys kuopos nutarė dirbti vieningai ir kuo iškilmingiau paminėti šį Kanados ir JAV SLA kuopų pasimatymą — šventę.

Programa bus visiems ne nuobodi ir įdomi, nes pirmą kartą dalyvaus Niagara Falls mieste iš Clevelando Čiurlionio Ansamblio kanklininkės, baletų šokėjos Jokubaitytės; iš Toronto tautinių šokių grupės Gintaras ir solistė J. Sriubiskienė.

Čiurlionio ansamblio kanklininkės yra pasiekusios augstą muzikos lygį ir šiuo metu savo kūrinis įgroja į plo kšteles. Pirmas tokio plataus masto parengimas organizuojamas Niagaros Falls mieste. Jau spaudoje rašo iš Clevelando koresp., kad „SLA 14 ir 136 kuopų v-bos ir nariai energingai ruošiasi pasimatymui su kanadiečiais SLA nariais Niagaros Falls mieste, Kanada pusėje“. Koresp. mano,

kad dalyvaus šventėje ir Detroito, Akrono, Pittsburgho, Rochesterio ir kitos artimosios SLA kuopos. Šias eilutes rašančiam teko sužinoti, kad Detroito SLA 352 k. pirmininkas A. Sukauskas jau atsiliepė, ir reikia tikėti, kad jis suorganizuos į šią šventę didesnę kiekį SLA narių. A. Sukauskas yra iš naujųjų ateivių ir yra aktyviai įsijungęs į SLA veiklą. Be to, jo dukterė Zita sukauskaitė, prieš porą metų atvykusi iš Lietuvos, jau spėjo pasireikšti lietuviškoje veikloje, dirbdama 352 SLA kuopoje. 1962 m. Newvark JAV SLA 52 seime buvo išrinkta gražuole lietuvaite Zita Sukauskaitė yra pakviesta į ruošiamą šventę programos pranešėja.

Šie metai yra reikšmingi SLA istorijoje, nes dabar yra paskelbtas Naujasis Aušros vėjus, ir SLA kuopos ruošiasi tinkamai šį vėjų atžymėti.

Kanados ir JAV SLA kuopų pasimatymas — šventė bus Niagaros Falls mieste, Marco ni salėje, 1072 Magdalena g. vėję. Kas norės gauti informacijų apie nakvynės, prašoma rašyti. S. Jokubaitis, 354 Sunnyside Ave. Toronto 3, Ont., Canada. J. ŠS.

AMERIKIEČIŲ LIETUVIŲ PASIMATYMAS

Paskutiniai pasiruošimai birželio mėn. 8 d. įvykstančiam Kanados ir JAV SLA kuopų pasimatymui, į kurį kviečiami netik SLA nariai ir jų bičiuliai, bet ir visa lietuviška visuomenė, daromi bendrai organizatorių Toronto, Hamiltono ir St. Catharines kuopų. Tam reikalui sudaryta 9 asmenų komisija ir jos pirm. išrinktas torontiešis St. Jokubaitis, kurio adresu 354 Sunnyside Av., Toronto 3, Ont., galima gauti visas informacijas.

Šventė įvyksta Niagaros Falls, Ont. ir tam reikalui paimta erdvi su dviem salėmis Marco ni Hall, 1072 Magdalena Str., kuri lengvai pasiekama iš pagrindinės Victoria Ave. Salė bus atdara jau šeštadienį 12 val. dieną.

Meniška programai, kurios pradžia 7 val. vakaro, kaupia mos geriausios SLA organizacijos pajėgos, kaip „Čiurlionis“ ansamblio kanklininkės iš Clevelando, taip pat iš to pačio miesto dvi pasizymėjusios jaunos šokėjos seserys Jokubaitytės. Torontą atstovaus

SMULKI KRONIKA

— Hamiltoniečiai pp. Žilvičiai, nuo geg. 4 d., paėmę 2 sav. atostogų, išvyko pamatyti „svieto“. Žada aplankyti daugelį pažįstamų J. A. V-se, pasižiūrėti įdomesnių vietovių, na žinoma ir pasikaitinti Floridos sauluteje. Linkime geriausios sėkmės kelionėje, o sugrįžus vėl įsijungti į mūsų taut. bei kultūr. darbą.

— Scenos mėgėjų kolektyvas „Aukuras“, pastatęs kokią veiklą, prašo ir publikos sveikos kritikos spaudoje. Tas pats aktoriams pašalinti, gal jiems patiems nepastebėjus trūkumus. Ypač svarbu, didesnio veikalo pastatymu.

— Šv. Jurgio minėjimas, š. m. balandžio 28 d., skaut, remti dr-jai, kainavo apie \$ 60. Kadangi pajamų jokių negauta, viskas laikoma grynų nuos tolia.

— Buvę hamiltoniečiai pp. Raškauskai, bal. 28 d. lankėsi Hamiltone. Džiugu pastebėti, kad jie gyvendami Australijoje aktyviai reikišė lietuvių veikloje. Tai rodo atsivežtos dovanos su gražiais įrašais bei linkėjimais. Hamiltone buvo aktyvūs A. V. parapijos choro nariai.

— Įvykstančiai skautų tautinei stovyklai prie Bostono, U. S. A. „Širvintos“ tuntas kruopščiai ruošiasi. Tam tiks lūi pravedamas savo t-tė varžybas.

— J. Mačiukas, prie Erie ežero turi įsigijęs gražų sklypą, su geru maudymosi kraščiu. Iš ankstyvo pavasario ruošiasi vasaros sezonui, kur yra numatę pastatyti per siringimui ir kitas reikalingas patalpas. V. P.

VYRAI, SUKRUSKIME!

A. Vartų parapijos choras, artimoje ateityje turėdamas dar keletą reikšmingų pasirodymų, kviečia galimai daugiau vyrų balsų, kurių mūsų grupei nepaprastai trūksta. Ypač iš jaunimo. Mergaičių dar viena — kita įsijungia, tačiau vyrai kažkodėl vengia. Nesinorėtų, kad dabartiniais balsams išėjus į „pensiją“, tu rėtų choras likviduotis. Taigi, mielas jaunime ir „jaunieji seniai“, kviečiami mieliai į mūsų būrį. Jūs reikalingi ne tik savo bažnyčioje, bet taip pat reikalingi atitinkamajam pagarbą išlaikyti ir mūsų dainuojančios Lietuvos vardą. Laukiame. V. P.

JUOZAS AUDENAS

Ekonomistas

Tarpininkauja Mutual Funds

investavimams:

109 Warwick Street

Brooklyn 7, N. Y.

Iškirpti.

SILUVOS ŠVENČIAUSIOS MARIJOS GARBEI LIETUVIŲ PAMINKLINEI KOPLYČIAI

WASHINGTON, D. C.

Pritardamas pasiryžimui įamžinti Šv. Marijos apsišėkimo Šiluvoje atminimą ir Lietuvių vardą Nekaltai Pradėtos Šv. Marijos Šventovėje, Washington, siunčiu savo auką \$..... kaip Lietuvių pagarbos Šv. Marijai ir vieningumo ženklą.

Rašyti: Committee for The Chapel of

Our Lady of Šiluva.

6727, S. California Avenue, Chicago 29, Ill.

Aukotojo Vardas ir Pavardė

Adresas: gatvė.....

City Zone State

VASARIO 16 SIGNAT...

Atkelta iš 2-ro psl.

SAULIT-STE-MARIE, Ont.

Atkelta iš 6 psl.

dariai, ar jūs esate tikri, kad, Vliką likvidavus, jums pa vyks sudaryti jo vietoje toks organas, kuris patikrins sau tokią padėtį, kokią šiandien turi Vlikas, ir kurio darbas bus sėkmingesnis? Ar sau bū site išsiaiškine, kiek reikiąs praieities darbas ir Vliko jau sukurta tradicija?

Mano įsitikinimu, ir jums būtų pravartu įsidėmėti Vliko išlaikomos Eltos biuletenio iš vados iš Lietuvos nepriklausomybės 45 metų minėjimo ap žvalgos: „Visi be skirtumo privalome jungtis tėvynės laisvės darbui“.

subankrutavo. Besigindamas skolininkus dar išieškojo jam patikėtus žmonių pinigus, duotus morkyčių mokėjimui ir kitoms transakcijoms. Dėl to jam atimtos advokato teisės, o ką daugiau už tai gaus, pamatysime ateityje. Kiek žino ma, tų nukentėjusių tarpe yra ir mūsų tautiečių. Patartina tokių investavimų vengti. V. S.

● Tautietis Jurgis Valas ba landžio 27 d. nedideliame draugų būrelyje atšventė savo vardadienį.

Linkime Jurgiui geriausios sėkmės.

BALFO ŠELPIAMUJŲ PRASITARIMAI

„Dukters, grįžus mums iš Tol. Rytų, nepirrašė Lietuvoj, nes ji prieš išvežimą buvo mo kytoja“.

„Dėl tėvelių kurie krito nuo rusų kulkos) mums našlai tams netenka raudoti“.

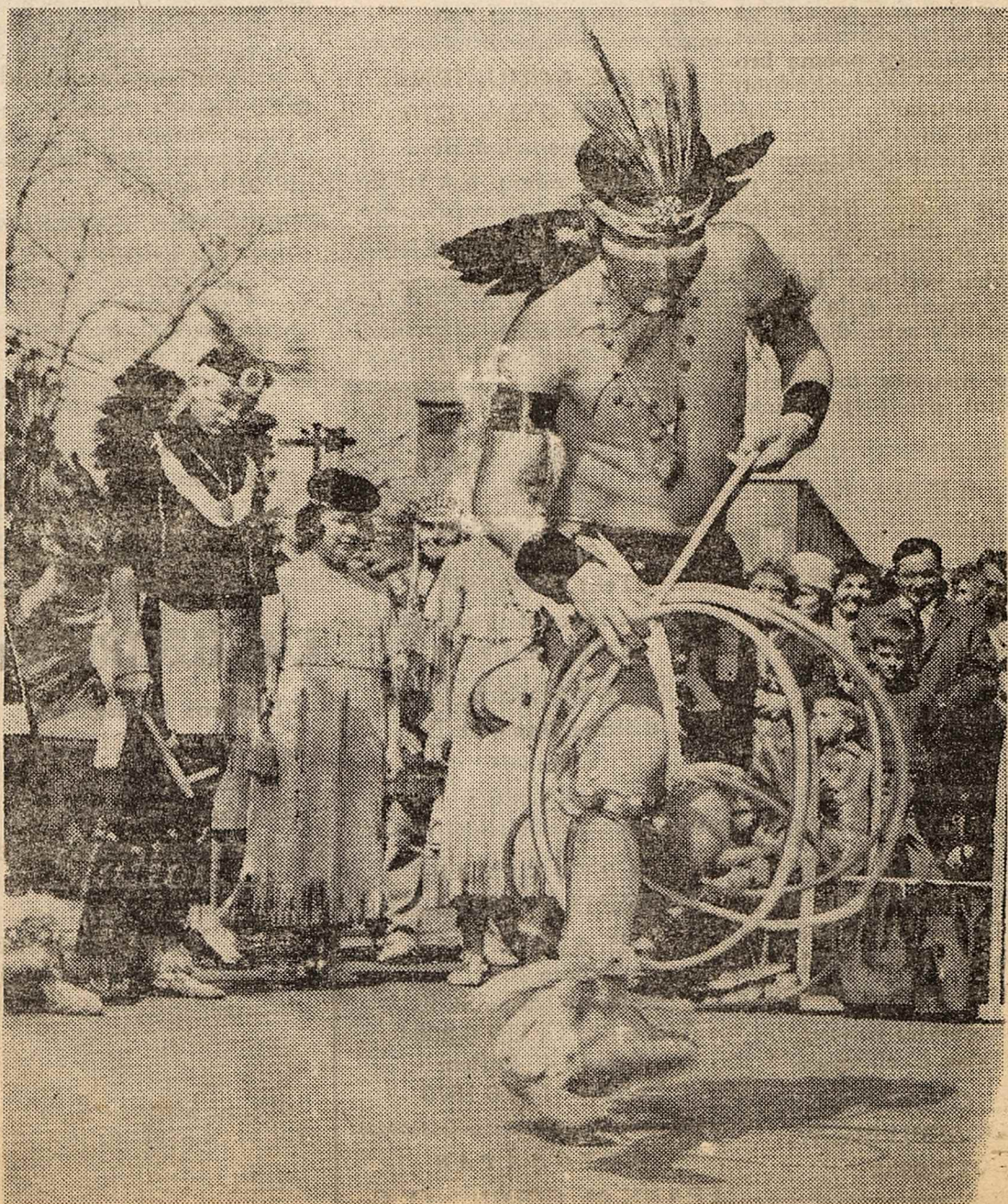
„Kalėdų nei Naujų Metų (Sibire) mes nešventėme, nes nebuvo kaip. Rusai šventė: jie prisigėrė iki sąmonės nete kimo ir tai skaitėsi atšvesta“.

„Mergaitė (Sibire) pakrikš tinom. Krikšto tėvas buvo ru sas, o krikštamočią tik iš var do įrašėm. Gal nepyks sužino jusi, bet ir dabar nežinom ar tai buvo gerai padaryta. Kri kštijom cerkvė, kitų maldos namų čia nėra, o ir ta cerkvė nuo kitų namų nesiskiria“.

„Mes neturim jokių giminių Amerikoje. Artimiausia mums giminė, lyg tėvas ir motina, gyvena Brooklyne, jo vardas — Balfas“.

Kun. L. Jankus.

— Br. Strikaitis iš Bostono lankė — viešėjo pas pp. Kuraičius ir kitus pažįstamus — P. Dauginą ir J. Šarapnicką.

Kanados indėnų centras neseniai atidarytas Toronte prie spalvingų indėnų šokių, bubnų ir kitų įvairumų.

Globe and Mail Photo.

MONTREAL

BIRŽELIO 14 — 15 DD. MINĖJIMAS
MONTREALYJE

Ivyks birželio 14 d. vakare. Pagal nusistovėjusią tradiciją, minėjimą šiais metais ruošia lietuviai, talkininkaujant lat viams ir estams.

Numatoma minėjimo programa: 6 val. vainikų padėjimas prie paminklo, esančio Dominion Square dalyvaujant lietuvių, latvių, estų atstovams.

8 val. Aušros Vartų bažnyčioje įvyks religinis koncertas, kurį atliks bendras visų tautinių grupių meniniai vienetai.

Platesnės informacijos bus pra neštos sekančiuose lietuviškos spaudos numeriuose.

Lietuvių visuomenė iš anksto prašoma atkreipti ypatingą dėmesį ir kuo skaitlingiausiai, skaudžiuji birželio dienų minėjime dalyvauti.

KLB Montrealio Lietuvių Seimelio Prezidiumas.

LITERATŪROS VAKA RAS MONTREALYJE

gegužės 11 dieną pasižymėjo dviem dalykais: labai įdomiu ir labai maloniu faktu — naujų poetų ir rašytojų pasireiškimo ir nemalonių — susirinko labai nedaug žmonių. Atrodo, lyg Montrealio lietuviai jau viščiškai sugniužo ir kultūrinėmis savo apraiškomis nustojo jauti rumo domėtis. O savo metu kiti kas užsigavo, kai buvo užsiminta apie „dešinę ir kopų tinę kultūrą“...

Ir labai gaila, kad į šeštą dieną vakarą neatėjo daugiau žmonių, kad palaikytų ypachylantį jaunimą, kuris, kaip pasirodė, yra jautrus gimtajam žodžiui ir labai gražiai sugeba juo naudotis.

Vakara vedant Dr. I. Gražytei, programą pradėjo ir užbaigė svečias iš Toronto, B. Rukša, paskaitė daug stiprių ir gražių eilėraščių (daug jų bus sekan. NL numeris). Stud. Eimutis Tekutis paskaitė modernią apysaką (ji bus paskelbta NL-je). Jaunas stud. Kazys Bartėška paskaitė pluoštą eilėraščių (jie bus kitose sakaitės NL). Sol. G. Čapkauskienė, palydima p. Roch fortepijonu, padainavo Hendeio, Mozarto ir Donizetti kompozicijų, vokiečių, italų ir anglų kalbomis (bet nieko lietuviškai). Alfredas Pusauskas taip pat skaitė gerą pluoštą eilėraščių (jų tikimasi gauti N. L-vai). Henrikas Nagys gi paskaitė ne tik eilėraščių, bet ir labai įspūdingą poėmą broliui, kuria autorius sutikoduoti „Nepr. Lietuvai“.

Vakaras buvo jau tuo idomu, kad jame išgirdome lig šiol negirdėtus, tris naujus rašytojus ir poetus. Bet ir jau pasižymėję, kaip svečias B. Rukša ir H. Nagys šį vakarą davė labai vertingų kūrinių, kuriuos ir vakaro galą pagausėjusi publika sekė dideliu su sidomėjimu.

O po minėtos programos buvo, anot pranešėjos, links

Dr. J. SEMOGAS
5441 BANNANTYNE. Verdun
Pirmadienį ir ketvirtadienį 2-4; 7-9 p. m.

antradienį ir penktadienį 2-4 p. m.
trečiadienį 7-9 p. m.
šeštadienį 11-1 p. m.

PO 7.3175; namų DO 6-9582

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. J. MALISKA
1396 St. Catherine St. W.
Suite 419, tel. UN 6-8235
Namų tel.: MU 1-2051

Nosies, gerklės ir ausų specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND
78 St. JOSEPH Blv. W.
VI 2-9958

Dr. E. ANDRUKAITIS
956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

moji dalis, grojant geram orkestrui, veikiant bufetui, loterijai ir kitiems linksmiems dalykams.

„LITO“ REIKALAI

Rosemont „Lito“ skyriuje darbo valandos nuo šio laiko pakeičiamos sekančiai: trečia dienis ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val. vakaro (buvo nuo 7 iki 8 val.).

Santaupos „Lito“ pasiekė tris ketvirtus milijono dolerių. Už depozitus mokama 4%, už šėrus — ne mažiau 4¼%. Šėrų dividendas galutinai nustatomas gale metų atsižvelgiant į gautą pelną.

Didžiausia vieno asmens perkelta suma iš kitų bankų praėitį savaitę buvo \$15,000.

Narių santaupos saugiai investuojamos į pirmus morkyčius arba žirantų garantuotas asmenines paskolas.

Paskolų pareikalavimas toli pralenkia turimas santaupas ir „Litas“ turi atsakyti daugelį gerų paskolų pareiškimų dėl pinigų stokos. Kadangi tiek šėrų, tiek depozitų sąskaitų santaupos išmokamos bet kada pagal nario pareikalavimą, todėl „Litas“ stambokas pinigų sumas visada laiko saugiai einamose sąskaitoje ir cen trinėje kredito unijų kasoje.

„Lito“ balansas gegužės m. 1 d. buvo \$751,552. Praeito mėnesio apyvarta — \$237,000. Indėlių gauta \$ 73,000, paskolų išduota \$39,000. Naujų narių įstojo 12.

Tikimasi, kad įvedus čekių patarnavimus ir atidarius centrinę įstaigą su kasdieninėmis darbo valandomis, Montrealio lietuviai įvertins „Lito“ vabzdiną pastangas išugdyti lietuvišką banką ir dar skaltinčiau stoti „Litą“ nariais. Pr. R.

PP. BARŠAUSKUS,

įsikūrusius naujuose ir gražuose savo namuose LaSalle'je, staigiai ir netikėtai aplankė būrys jų prietelių ir draugų. Ta proga, Tėv. J. Kulbis atliko naujo namo pašventinimo apeigas, o dail. A. Vaza linskas padovanavo savo kūrų bos puikų paveikslą ir pasveikino Pp. Baršauskus čia atsi lankiusių svečių vardu, palinkėjo sėkmingo įsikūrimo ir įteikė visų susirinkusių bendrą dovaną.

DR. V. GIRIUNIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
3938 Rosemount Blvd.
RA 7-5552; namų RA 1-0656

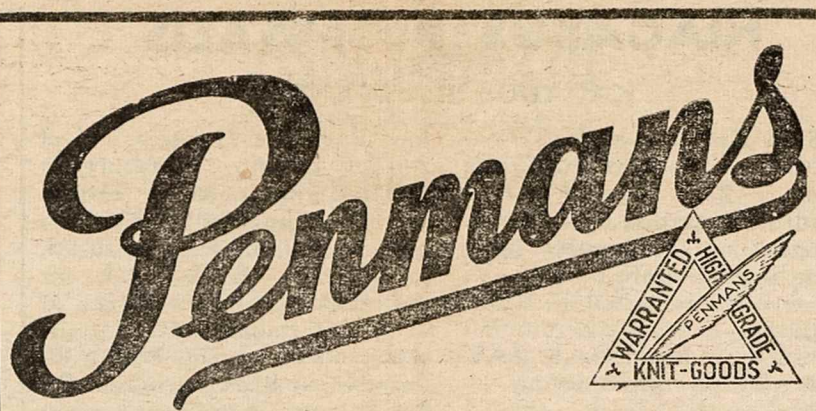
DR. A. O. JAUGELIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1410 Guy St., 1 a. 11 kamb.
WE 2-6662; namų PO 8-8096

NOTARAS
J. BERNOTAS
B. A., B. C. L.
Sun Life Building
Suite 2079
Tel.: UN 6-4364

ADVOKATAS
STASYS DAUKŠA, LI., D.
4 Notre Dame St. E.
Suite 901
UN 1-8933

ADVOKATAS
JOSEPH P. MILLER
B. A., B. C. L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
UN 6-2063 ir UN 6-2064
Resid.: 40 Lafleur
LaSalle. DO 6 1570

ADVOKATAS
FRANK M. GODINE, Q. C.
Suite 1007
1155 Dorchester Blvd., W.
Tel.: 866-7872

Apatiniai-kojinės-T-marškin.

GP 2-5

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

Parapijiečių susirinkimas šaukiamas gegužės 26 d., po 11 val. mišių parapijos salėje. Klebonas informuos apie parapijos administraciją. Parapijiečiai turės progos pasisakyti įvairiais klausimais. Jau seno kait tokio susirinkimo nėra buvę. Labai kviečiame visus mūsų parapijiečius dalyvauti šiame svarbiame susirinkime.

Joninių gegužinė pramatom birželio 30 dieną. Gegužinės laužo programos suorganizavimu sutiko rūpintis R. Si manitūkstis.

Aukų: \$5: V. Zavish; \$15: J. Rusinas; \$20: G. ir J. Rukšėnai.

Rinkliavose suaukota \$ 298 50 ct.

GABŪS MOKINIAI

Arūnas Ališauskas ir Arūnas Staškevičius iš 395 mok. išlaikė konkursinius egzaminus ir Layola High School ir gavo mokyklų komisijos skirtas stipendijas. Abu Arūnai yra anglų mokyklose baigia majame skyriuje pirmieji mokiniai, abu jie lanko aukštesniuosius liuanistinius kursus ir labai gerai perėjo į antrą kursą. Jie abu yra nuolatiniai Aušros Vartų parapijos bažnytinio apeigų patarnautojai ir aktyvūs skautai. Iš 395 mokinių, Arūnas Ališauskas buvo pats jauniausias. Jis jau 3 metai lanko Lietuvos Operos solistės E. Kardelienės muzikos studiją ir muzikoje daro gerą pažangą. Tad dar vienas gražus įrodymas, kad vaikai, kurie lanko lietuviškas mokyklas yra pirmieji mokiniai ir angliškose mokyklose.

SNIEGAS MONTREALY
Penktadienį Montrealy nuo vidudienio pradėjo snigti ir snigo iki šeštad. ryto. Sniegas, žinoma, tirpo, bet apgadinė glėžnesnės gėlės, prisotino orą vandens garais iki 100% ir daugelį žmonių susargdino.

● E. Tekutis šį trečiadienį išvyksta į vasaros karinę stovyklą su tikslu įsigyti atsargos karininko laipsnį.

ALLIANCE REALTIES INC.

Žemė, namai, apartamentai, mirtgyčiai.

Premijos už naujų klientų nurodymą.

D. Baltrukonis RE 7-0844
P. Rudinskas HU 1-2957
J. Skučas RA 2-6152

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktoriaus
IGNAS GURČINAS
889 — 56 Avenue
Lachine. Tel. 631-0882.

TAUPOK IR SKOLINKIS SAVO KREDITO KOOPERATYVE „LITAS“

Adresas: 1465 De Seve Str., Montreal 20, P. Q. tel. 766-5827
Santaupos apdraustos vienu milijonui dolerių. * Mirties ir invalidumo atvejais pagal turimą draudimo polisą santaupos iki \$2000 išmokamos dviguba suma. * Už depozitus mokama 4%, už šėrus — 4,25%. * Už asmenines paskolas imama 7,6%, už nekilnojamo turto paskolas — 6,5%. * Pigus paskolų draudimas skolinio mirties ir invalidumo atvejais. Bankas veikia: 1465 De Seve: sekmadieniais nuo 10.30 iki 1 val.; darbo dienomis nuo 12 iki 3 val. išskyrus pirmadienius ir šeštadienius.

Vakarais: trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 v. v. 3907 Rosemount Blvd.: trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val. vakare.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS

Laidotuvės: O. Tumienė laidojama trečiadienį, geg. 15 d., 9 val. ryto; pašarvota Dal laire laidotuvių namuose 11 ir Bellchasse kampe; Jonas Pažera laidojamas ketvirtadienį, geg. 16 d., 9 val. iš Dailaire koplyčios Rouen gat.; Juozas Gručkūno palaikai palaidoti gegužės 10 d.

Aukų: A. Norkeliūnas, J. Skučas, J. E. Valiuliai ir X po \$100; J. Mozūraitis, Alf. Ši monėlis, Alb. Dasys, Vyt. Sa balyš, J. Petrulis po \$50; V. Mitchel \$40; A. Sadauskas \$35; V. Venskis ir J. Čičinskis po \$37; A. Čičinskis, J. Ast rauskas, Jurgis Blauzdžiūnas V. Vasiliasukas po 25; A. Ast rauskas, J. Zinka, A. Tamo šauskas, Alf. Ruzgaitis po \$20; Sof. J. Alioniai \$18; J. Dalmotas, J. Radzevičius, G. Celtorius, A. Latvėnienė, K. Guzevičius po \$15; J. Stri mas, J. Calka, J. Sitkauskas, Pr. Paukštaitis po \$14.

ALBINAS BLAUZDŽIUNAS,

kelis metus išbuvęs Aušros Vartų šeštadienines lietuvių mokyklos vedėju ir energin gajai vadovavęs, iš mokyk los pasitraukė.

Aušros Vartų Šeštad. mok. mokytojai suruošė jam padėkos pobūvį, gegužės mėn. 8 d. Seselių namuose, kuriame dalyvavo mokyklos globėjas, A. Vartų parap. klebonas Tėvas Pečkys, mokyklos kapel. Tėvas Zaremba, mokyklos vedėja seselė Celina, mokykl. se selė Jonė, G. Gedvilienė, J. Baltonienė ir St. Ališauskienė. Ta proga A. Blauzdžiūnui buvo įteikta dovana, M. Kati liškio knyga „Išeinantiems ne grįžti“. Nuo kovo pradžios, vietoje mok. A. Blauzdžiūno, mokykloje dirbo mokykl. St. Ališauskienė, kuri visuoje skyriuose dėstė prancūzų kalbą ir paruošė išleidžiamųjų skyrių.

Mokykl. St. Ališauskienė yra diplomuota romanistė, baigusi Lietuvos universitetą, humanitarinių mokslų fakultetą.

● Jokubka Petras, esantis Regina liniginėje Cite de Lafle che, 2042 Marie Blv., prašo pranešti, kad ligonių lankymo valandos kasdien tiksliai 2-4 ir 7-8 valandomis.

J. Gražys

KAILIŲ SIUVĖJAS.
SIUVU, PARDUODU.
Taisau ir Remodeliuoju.
6396 Bannantyne, Verdun.
Tel.: dienomis AV 8-2352.
PO 6 val. PO 7-6183.

TAISAU IR DAŽAU LENGVAS MAŠINAS.

LIETUVIAMS NUOLAI DA.
Skambinkite telef. DU 9-0571
V. Sušinskas.

TORONTO

Salia Prisikėlimo parapijos stovyklos (Tėvų Pranciškonų),
PARDUODAMI SKLYPAI VASARNAMIAMS statyti.

Sklypai gražiame smėlėtame miške ir arti Georgian Bay: Šiuos sklypus norima pirmoje eilėje parduoti lietuviams. Ties sklypai iki šiol nebuvo paskelbti. Yra jau pasiūlymų iš svetimtaučių. Kiti sklypai jau parduoti, bet dar yra gražūs pasirinkimas. Todėl suinteresuoti nedelskite kreiptis:

Mr. B. Buntinas, tel. R. O. 9-0688; 21 Evelyn Cress.,
Toronto 9, Ont., arba LE 4-4993 Toronto
arba New Wasaga Beach.

MOKSLO METŲ UŽBAIGIMAS

Sekmad., 4 v. p. p. Pris. p. salėje, Šeštad. mokyklos mokyklos metų pabaigos aktas. Bus įdomi programa. Visi m. loniai kviečiami dalyvauti.

INNSBRUKO LIETUVIŲ STUDENTŲ SĄBŪRIO „LITUANIA“

buvusių narių suvažiavimas šį šeštadienį vyksta Toronte. Jau užsiregistravo per 60 dalyvių, daugumas gyvena Toronte. Iš Montrealio laukiama atvykstant Dr. H. Nagio; J. Zabielskio, V. Žižio, p. Ma liškienės ir kt. Girdėti, kad kaikiurie atvyksta su šeimo mis.

AUŠROS ŽINIOS

Lengvosios atletikos treniruotės vyksta kiekvieną antrą dieną ir trečiadienį nuo 6.30 iki 8.30 v. v. Swansea parke.

Toronto gimnazijų lengv. atl. pirmenybėse A. Žalimas kas išsikovojo I v. šokime i augstį (5 10,4"), II v. šuolyje i tolį ir II v. trisluolyje; V. Janulevičius — II v. disko meti me.

Praėjusį savaitgalį Buffale įvykusiose atvirose plaukymo pirmenybėse, kur dalyvavo 36 Amerikos ir Kanados klubai, N. Kėkštaitė išsikovojo V v. 100 y. ls. (64 sek.). Pabal tievių 74m. vyrai nugalėjo lat vius 74X68 ir estus 111X99; jaunieji nugalėjo estus 72X53; moterys — latves 51X18 ir est es — 58X6, tinklinyje lietu vės nugal. latv. 2X0.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Motinos dienos minėjimas ir Kursų metų užbaigimas. Montrealyje šiemet vyko dvie jose vietose. Šeštadieninė Dr. V. Kudirkos mokykla minėjo Šv. Kazimiero parapijoje, o Aukštesnieji lietuviškieji kur sai — Aušros Vartų.

Minėjimo programą Dr. Kudirkos mokykloje paruošė mokyklos vedėja p. Blauz džūnienė su mokytojais — Navikienė, p. Gečienė, p. Malcienė, ir p. Stankevičium. Buvo gražus mokinių choras, kurį vedė p. Navikienė, tau tiniai šokiai, baletio numeriai.

Minėjimas praėjo sklan džiai ir gražiai. Po minėjimo visiems dalyviams buvo kava su pyragais, ką paruošė p. Verbylienė. Minėjime daly vavo daug žmonių.

Aukštesnieji lietuviškieji

ISNUOMOJAMAS

2-ju kambarių butas, tinkamas gyventi viengungiui — vyrai ar moteriai. Vietovė: Rosemount, prie Iberville. Skambinti: LA 4-3441.

SKUBIAI NORIU ĮSIGYTI RUBĄ.

Siūlyti po 6 val. vakare DO 6-5191

DISTRICT ESTATE BROKERS

Montreal Real Estate Board nariai
Namai —
Žemė — Paskolos
P. Jasutis, tel. LA 2-7879
**DISTRICT GENERAL
INSURANCE SERVICE**
Royal Globe draudimo b-vės.
Gaisras-Automobiliai-nelaimės
G. Rukšėnas, tel. 768-8640.
P. ADAMONIS
3907 Rosemount Blvd.
Tel. 722-2472.
S-tos Lite No. 752.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS ŽINIOS

Choro repeticijos: antradienį ketvirtadienį, 7.15 (!) — abi bendros. Labai nuoširdžiai sveikiname naujuosius choristus-es, įsijungusius į chorą: penktadienį, 6.30 v. vak. Mamytes maloniai prašome patikrinti vaikučių uniformas, kad nieko netrukėtų ir kad visos būtų švarios sukaktuviniams koncertui.

Gegužinės pamaldos šio k. dienomis laikomos 8 val. vak.

K. L. Kat. Moterų drjos Prisk. par. skyrius paukukojo \$100 bažnytiniais indams ir gražias užuolaidas muzikos studijai.

Montrealio Aušros Vartų par. choras dėl susidėjusių sąlygų mūsų parapijos gastro lėms nebegalės atvykti. Labai apgailestaujame.

Parapijos dešimtmečio pa minėjimas už 2 savaites. Ryte bus išskilingos mišios. Pamo kslą sakys T. Dr. Leonardas Andriekus, OFM. Jei spės pasveikti, išskilmėse dalyvaus ir T. provincijolas. Vakare, 5 v. mūsų salėje bus didelis koncertas, kuriame pasirodys parapijos vaikučių, vyrų, moterų ir mišrių balsų chorai ir solistai. Po koncerto — kuklios vaišės.

kursai, kaip kasmet, paruošė Motinos dienos minėjimą, į kurį susirinko gražus būrys žmonių. Motinos gavo po gėlę. Minėjimą vedė Kursas baigusi R. Kudžmaitė. Ji padarė gražią įžangą ir pakvietė tarti po žodį AV Kleboną T. Pečkį ir KLB Montrealio Seimelio Prezidiumo pirm. J. Šiaučiulį. Po jų trumpą paskaitą apie motiną skaitė Kursų direktorius Dr. H. Nagys. Jis su teklė dėmesį prie dviejų Nykos - Niliūno eilėraščių, skirtų motinai ir pridėjo prasmingus savo komentarus.

Po to eilėraščių trio forma pasakė Kursų mokiniai: Staškevičiūtė, Ališauskas ir Staškevičius. Kursų dainų mokytoja A. Mikalajūnaitė skambin dama fortepijonu, su mergaitėmis pagiedojo lietuviškų dainų. Dainavo: Staškevičiūtė, Gedvilaitė, Adomonytė, Am brozaitytė, Tekutytė, Juodko jytė, G. Geležiuo vedami ir Latvaičio palydimi akordeonu, mokiniai pašoko Oželį (berniukai) ir keturios mergaitės su Ptašinsku — Lenciūgė I. Šokiai gražiai atrodė. Žiūrovai Kursų mokinių pasirodymu buvo patenkinti.

Kursų inspektorė Br. Luko ševičienė po to pranešė, kad šiemet dėl susidėjusių sąlygų nebuvo įmanoma susitikti su Kursų mokinių tėvais; kad šie met laidos nėra, nes Kursai pratesti iki trejų metų. Scenon ji iškviatė Kursų mokytojus ir mokiniams buvo išdalyti metiniai pažymėjimai. Visi mokiniai perkelti į sekančią kursą.

Mokiniams vasarai užduota perskaityti: Spalio „Gatvės berniuko nuotyčiai“, Vaičiulio „Auk sinė kepurėlė“ Jankaus „Pir masis rūpestis“ ir Daumanto „Partizanai“.

PARDUODAMAS

žemės sklypas Chateauguy North 100X110 pėdų. 35 pėdos prie vandens. Teirautis telef. 766-1005.

CRESCENT LAND CORP.

Agentas Romas Verbyla
Parduoda žemę saloj ir provincijoj.
Telefonas: 727-8601
Adresas: 6988—16 Ave, Rosemount.